

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΣ

Ἐθνικός οργανισμός, Ἐθνικός οργανισμός, Ἐλλάς.

Τὸν οργανισμόν, τὸ σῶμα τῆς Ἑλλάδος, αὐτὴν τὴν Πατρίδα μας ἄς παρομοιάσωμεν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον οργανισμόν. Ὁ οργανισμὸς μας διαθέτει τοὺς στρατιώτας του, τὰ λευκά αἱμοσφαίρια, τὰ ὁποῖα ἔχουν σάν σκοπὸ τους νὰ προσβάλλουν κάθε εἰσερχόμενον σ' αὐτὸν μικρόβιο νὰ τὸ ἀκίνητοποιήσῃ προσβάλλοντάς το καὶ νὰ τὸ καταστρέψουν. Ὄμως καὶ ἡ Πατρίς διαθέτει πρὸς ὑπεράσπισίν της καὶ πάταξιν τῶν ἐχθρῶν τῆς τὰ λευκά τῆς αἱμοσφαίρια τοὺς στρατιώτας τῆς. Σὲ κάθε ἰσόσημα τὰ μικρόβια, ὅταν εἰσέρχονται εἰς τὸν οργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τῶν ὀπλων τῶν ποὺ εἶναι αἱ τοξίνες, αἱ δηλητηριώδεις δηλ. οὐσίαι τὰς ὁποίας ἐκκρίνουν, προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν τὰς ἀμυντικὰς δυνάμεις τοῦ οργανισμοῦ, νὰ τὸν καταβάλουν καὶ νὰ τὸν ράβουν ἐξητλημένον ἀσθενῆ ἢ νεκρὸν.

Πρὸ ἐτῶν προστέθη εἰς τὰ μέχρι τοῦδε γνωστά, νέον λίαν τοξικόν, ἐπικιδνῶς μολυσματικὸν μικρόβιον ἴσως τὸ καταστρεπτικώτερον ἐξ ὧν μέχρι σήμερον ἐγνωρίσθη ἡ ἀνθρωπότης, τὸ κομμουνιστικόν, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν τοξικῶν του δοξασίων προσβάλλει διχόμενον τὸ σῶμα ὅπως τὰ ἄλλα μικρόβια ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον συσκοτίζει καὶ τὸ ὁδηγεῖ θολώνοντάς το εἰς ἀντιπατριωτικὰς πράξεις, καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ὁποῖαν προσβάλλοντας διαφθείρει διὰ τῶν λαοφθόρων, πεπλανημένων καὶ ἀντεθνικῶν κηρυγμάτων του, ὁπονομούντας οὕτω καὶ ὁποσκάπτοντας τὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ὑγίαν, ἢ τοὶ τὴν ἀκεραιότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος. Καὶ ὅπως τὰ μικρόβια ζῶντα σαπροφυτικῶς ἤτοι ἐν λαιθανύσῃ καταστάσει ἐνεργεῖαι ἐντὸς τοῦ οργανισμοῦ ἀναμένουν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς δράσεώς των, εὐκαιρίαν ἐξασθενήσεως τῶν ἀμυντικῶν τοῦ οργανισμοῦ δυνάμεων, συνεπεὶ ἄλλης παρεμπιπτόσης ἵδουσ' ἢ ὑπερκοπώσεως ἢ ὁποστικισμοῦ, οὕτω καὶ τὸ αἰμόφιλον κομμουνιστικὸν μικρόβιον ἐπειδὴ ἀκριδῶς εἶναι μικρόβιον ἐρημώσεως καὶ φθορᾶς, ἐκμεταλλουθέν τὴν ἀπὸ τρεῖς κατακτητὰς καταστροφὴν τῆς Πατρίδος μας ἤρχισεν τὴν δρᾶσιν του πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ὅσων οἱ ἐν ἀμαρτίαις συνεργᾶται τοῦ βουλγαροσλαυοῦ παρέλειψαν ὑπερβαίνοντας μάλιστα τούτους εἰς βαρβαρότητα. Κι' ὅπως τὰ μικρόβια προσβάλλουν εὐκολώτερα τοὺς νεαροὺς παρθένους οργανισμοὺς οὕτω καὶ τὸ κομμουνιστικὸν βακτηρίδιον προσπαθεῖ νὰ ἐγγύσῃ τὰς φθοροποιούς του τοξίνες καὶ νὰ μολύνῃ τὴν ἀγνὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ψυχὴν καὶ νὰ τὴν κἀμῃ ἐκκολον βορᾶν του. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν προέβησαν εἰς τὸ ἀνήκουστον καὶ ἀπάνθρωπον παιδομάζωμα στερήσαντες τῆς μητρικῆς ἀγάλης ἀγνῆς παιδικῆς ψυχῆς τὶς ὁποῖες διωκόμεναι θά ζητή-

σουν νὰ ἐκαλαύσουν, διότι ἀπ' τὸ Ἑλληνόπουλο κανεὶς ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ ξεριζώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν του συνείδησιν καὶ τὸ φλογερὸ πάθος τῆς στοργικῆς ἀγκαλιᾶς τῆς Πατρίδος.

Πολλὰ μικρόβια πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιπλαθοῦς δράσεώς των ἔχουν ἀνάγκην τῆς παρουσίας καὶ ἄλλων μικροβίων τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο καλοῦνται συνόδα μικρόβια. Οὕτω καὶ τὸ ἀντικειμενικὸν βακτηρίδιον, ὁ κομμουνισμὸς, τὸν ὁποῖον ὁ Πάπας Λέων ὁ XIII χαρακτήρισε ὡς «θανάσιμον πανῶν πού προσβάλλει τὸ μυαλὸ τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας», ἔχει ἀνάγκην διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀντεθνικῆς δράσεώς του τῆς ἡθικῆς καὶ ὠλικῆς ἐνισχύσεως τῶν συνόδων μικροβίων, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ ἀπὸ πάλαι ἐχθροὶ καὶ ὁπονομευαὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας μας Σλαυοβούλγαροι. Ὅταν ὁ οργανισμὸς ἔχει ἰσχυρὰς ἀμυντικὰς δυνάμεις δὲν καταβάλλεται ὀλόκληρος, δὲν ἀσθενεῖ, ἀλλὰ διατηρῶν τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν μικροβίων καταρθώνει νὰ περιορίσῃ τὴν βλάβην εἰς ἓνα μόνον σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον συγκεντρῶνει καὶ τὸ λευκὸ αἱμοσφαίριον, τοὺς στρατιώτας του οἱ ὁποῖοι ἐμολύνθησαν ἀπὸ τὰς τοξίνες. Ἐτοὶ καὶ ἡ Πατρίς ὅπως ὁ ἀνθρώπινος οργανισμὸς με ἰσχυρὰν τὴν ψυχὴν καὶ με ἀκμαῖον ἤθικον καὶ πίστιν διὰ τὴν τελικὴν νίκην ὑπέστη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ ὀλέθρου ἐλαφρᾶς τινὲς ἀσφαρίαι διὰ τῆς προσβολῆς μερικῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων, ὁστατικῶν τῆς, τέκνων τῆς ὀπὸ τῶν τοξίνων τοῦ κομμ. βακτηριοῦ.

Ὁ ἀνθρώπινος οργανισμὸς αἰσθάνεται μετὰ τὴν μόνον εἰς τμηματὸς του ἀρχίζει τὰς ἐπεξεργασίας τῆς θεραπείας του οὕτω καὶ ἡ Πατρίς σάν στοργικὴ Μητέρα ποιοῦσα διὰ τὴν προσβολὴν τῶν τέκνων τῆς ἐδημιούργησε ἓνα Ἄσκληπιεῖον, Ἐθνικὸν Σανατόριον τὸ Γ' Τάγμα ἀκατανύκτου οἴου γίνεται ἡ ἀποτοξίνωσις, ἡ ἀποβολὴ δηλ. τῶν κομμουνιστικῶν ἰδεῶν, ὁ ἐμβολιασμὸς Ἐθνικῶν ἰδεῶδων καὶ ἡ ἀποκατάστασις οὕτω τῆς Ἐθνικῆς μας Ὑγείας.

Κι' ὅπως ὁ οργανισμὸς τὰς θεραπευθεῖσας καὶ ἀναγεννηθεῖσας δυνάμεις του τίς ἀπασφέρει εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐποδύσαντος ἐντὸς αὐτοῦ μικροβίου, οὕτω καὶ ἡ Πατρίς εἰς τὰ λαθῆντα καὶ ἀναγεννηθέντα λευκὰ τῆς αἱμοσφαίρια, τοὺς στρατιώτας τῆς ἐμπιστεύεται πάλιν τὴν προστασίαν τοῦ σώματός της καὶ τοὺς ὁδηγεῖ ἐκ νέου εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης πρὸς πλήρη συντριβὴν διμῶν τῶν ἀντεθνικῶν κομμ. βακτηριοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν συνόδων τῶν μικροβίων.

Ἐξερχόμενοι λοιπὸν ἀπὸ τὸ Γ' Τάγμα, ἀναγεννημένα λευκὰ αἱμοσφαίρια, ἐμψυχωμένοι στρατιῶται διὰ τῆς συνεχοῦς θεραπείας τῶν Πατριωτῶν ἰατρῶν Διοικητοῦ καὶ ἀξιωματικῶν εἰς τοὺς ὁποίους Αὐτὴ ἐνεπιστεύθη τὴν ἰασίν των.

θὰ δοθοῦν ὑγίει τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν πιστοὶ εἰς τὰ ἰδανικά τῆς Πατρίδος θὰ δοθοῦν ὀλοκληρωτικά εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὸν ὁποῖον διεξάγει ἡ Πατρίς μας ἐναντίον τῶν τοξίνων καὶ ὁπονομευτικῶν τῆς ἀκεραιότητος τῆς βακτηριοῦν καὶ τῶν συνόδων των μικροβίων Σλαυοβουλγάρων. Θὰ ἐξαλείψουν τελειωτικά τὸν κομμουνισμόν, τὴν θεωρίαν αὐτὴν τῆς καταστροφῆς πού ἔχει ἀνάγκην καταστροφῆς. Θὰ ἐξαφανίσουν γιὰ πάντα τὸν ἀρνητὴ τῶν αἰωνίων πνευματικῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸν ἀρνητὴ τῆς Ἰδέας τῆς Πατρίδος. Θὰ προσφέρουν εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐαυτὸν των, ὁποσθηρικὰ τῆς καὶ τιμωροὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν τῆς. Θὰ ἀγωνισθοῦν με πίστιν εἰς τὰ δίκαια τῆς χώρας μας, εἰς τὸν ὑπέροχον τοῦτον ἀγῶνα ἐπιζητούντες τὴν τιμὴν νὰ συμπεριληφθοῦν μεταξὺ τῶν ἀπαστραπτόντων ἀπὸ τριωτισμῶν ἠρωϊκῶν ἀγῶνων τῶν προγόνων μας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Πάθειον τῶν ἠρώων. Προχωροῦντες μέσα ἀπὸ τὸ δόσματο καὶ γεγῆματο πέτρες κι' ἀγκάδια καὶ κλαριά, ἱστορικὸ μονοπάτι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν κορυφὴν τῶν Θεῶν ὅπου θὰ στήσουν τὸ λάβαρον τῆς νίκης τοῦ φωτός κατὰ τοῦ σκότους, τὸ ὁποῖον θὰ βροντοφωνῶνται πρὸς ἀλόκληρον τὴν σημερινὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὰς ἐπερχομένας γενεὰς πᾶς ἢ Ἑλλάς ἴσταται καὶ θὰ ἴσταται σάν Ἰδέαν, ὑπέροχον φρουρὸς τῶν δυνάμεων τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς ὄλης, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς Ἑλευθερίας ἐναντίον τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς σκλαβιᾶς.

Ἐτοὶ δαφνοστεφανωμένοι νικηταὶ θὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν φωτεινὴν πόλιν τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας σάν σύμβολο αἰῶνο θὰ εἶναι γενοσασμένοι:

Ἐὶ Ὁ Ἕλληνας ἔφοει νὰ ζῆσιν με τιμὴν καὶ νὰ πεθῶν ἔρπει.

Π. ΔΑΝ.

ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΙΚΟΥΣ ΜΑΣ ΑΚΡΙΤΕΣ

Πάνω σ' ἀπάτητα βουνά
ζῆτε σάν ἐρημίτες
φρουρώντας τὴν ἐλευθερίαν
τοῦ γένους μας Ἀκρίτες.

Μόνοι σας μέσα στὴ σιωπὴ
Μέσα στὸ κρῖος μόνοι
φρουρεῖτε τὴν Ἑλλάδα μας
ἀθάνατοι, εὐζῶνοι.

Μ' ἂν ζῆτε πάντα μόνοι σας
σάν νῆσασ' ἐρημίτες
σᾶς συντροφεύει ἡ σκέψις μας
ἠρωϊκοὶ Ἀκρίτες.

Λοχίας ΤΟΠΑΛΙΔΗΣ Γ.

Το γαλάζιο Ταγμα

Χωρίς φόβο, χωρίς φωνές και τυμπανοκρουσίες σε μία γωνιά τού Μακρονησίου γίνεται ένα τέτοιο έργο ποδών δύσκολο να φαντασθή κανείς.

Πραγματικό λατρευτικό ψυχών και συνειδήσεων. Ανθρωπιά βουτηγμένη μέχρι το κνήκον στο βόθρο και απελευθερωμένη από το βαρυσήκαστο κέλυφος τού σκοτεινιάζε τόν Έλληνικό ορίζοντα, βγαίνουν σιγά-σιγά, λισούν το πέλο και φτάνει μία στιγμή που καθόλου κι' άγνωστο άνοιγουν γερμάτο άνοιξιμόν κι' άκρίπτη χαρά τόν καταγάλανο ούρανό τής Έλληνικής πατρίδας.

Ναι, γίνονται ξανά Έλληνες όπως ήταν και τό 1940.

Αυτό όμως δεν είναι και τόσο εύκολο. Ή νομιμοποιητική μορφή έχει κάνει αλλά τή δουλειά της και χρειάζεται εργασία κομμοσπινθητή γιά τ' άπολοζιτωθή τ' άρταγμό τού.

Απ' τού σημείο μας φύλλο αρχίζουμε και θά δώσουμε σε συνέχεις διά τήν εργασία αυτή εικοσιογραφήνη γιά τήν δούλ ζωηναότερα σε άναγκαστες μας διε τού Γ' Τάγμα Σκαπανεύων προσφέρει στήν Έλληνική πατρίδα βριστοτες δηληροίες.

1. Σάν τό καλες άγνωροβόληση κηδέει στή στερηά ένας στρατιώτης άγνωστός, που τό μάτι του κινετόν μαζώχεται τοξεί κι' άριστερά. Άκούε που τόν υποθέτουνι τοξεί βιάζει ούν Ιχθύοις, Φασίσις, λέει από μέσα του, μή φέραιε τά μή βασιεύσις.

Πά κι βιάζει κάποιον να πηγή νερό με τό παγούρι. Τό νερό με τό σπαρταμάρο, πέρα 60 δ. κίβες και ζέιο μέχρις αλμυρότητας. Αλλά τραβίξει κανείς έναν άνα ήσυχός νομομασιντής άπ' τή φασιστομασιντή.

« Έλα συνάδελφε άπ' έδώ. Ό νεοφερμένος κινετόξι Εκτίμητος τό συνάδελφόν του που τού μιλά. Τού φωνεταί περίεργα πώς ε' φασιστής» τού φέρνεται ένας λεπτός, « Κάποιο κέλυφος κ' έστειλε ανέπτεται δ... ήσυχός» ε' τή άπαρ τόν άνα να με λυγίσουν οι μάτοιοι αντιδραστήριοι, ε' τι κι' άν μου άκούουν. Κοττάξτε περίεργα τόν κινετισμό. Βιάζει στίς πλαγίς τού λωρικού γραμμάτου συνθήματα Έθνη.

« Πώς ζέιο φέγγι πώς γιά τή γραφειόν αλλά τό πρόγραμμα. Ύποχρυσώνον οι φασιστες τή παιδιά τού λαού να γράφουν πρόγραμμα που ε' τή πιστεύουν. Ζήτω ε' Έθνος Στρατός Ζήτω ε' Ελλάδα μας, Κουεντα... Άντι να γράφουν Ζήτω ε' Ρωσία κι' ε' Στάλιν». Αλλά τί περιμένεις από φασιστες; Σπίνονται πολύ στερά.

« Έτσι ανέπτεται ε' νεοφερμένος.

2. Πηγαίνοντας μ' έναν συνάδελφο γιά τή σκηνή του άνοιξε φωνές. Σπαρτάζεται. «Θά τούς άδόνουν φωνεταί οι φασιστες» ανέπτεται. Οι φωνές συνεχίζονται. Έπεί στήν πλατεία τού Τάγματος βιάζει στρατιώτες αυγοεπιρωμένους, Κάποιος τοξεί μιλά. «Μά δε τούς άδόνουν που φωνάζουν; Ναιος πάλι, τώρα δεν φωνάζουν μόνο, με πατούν και τή δίπλα στον άέρα. Μά τι φωνάζουν Εκτίμητος; Γιά ν' άκούσω» Σ' άκούε τόν Ιχθύοις οι λέξες «βία θέλω» «Θάνατος τού Μάρκου». Ό νεοφερμένος κινεταί μια γραμμάτου στενοχωρία. «Τούς βάζουν με τό ζήρι και φωνάζουν, άν μπορούν άν κινούν κι' άκούω ανέπτεται. Τό ζέιο, έπεί, μου τήτε τό κέλυφος. Θά οι βιάζουν να φωνάζει με τό ζέρι, θά οι άκούουν να φωνάζει γιά να παρονομάζουν στίς η-ε ίδιότη δουλειά. Άν δεν τήρωσε ε' μακρομασιντής ε' ΡΙΖε πρίν από λίγα καιρο; Μι Κουρό-υλτες τοξεί άναγάζουν να φωνάζουν Ζήτω Ζήτω! Κοινοί φασιστες, τολμίζουν διε θά κηδέσουν βάζοντας με τό ζέρι τοξεί νομιμοποιητές να λέει Ζήτω ε' Ελλάδα.»

Έπεί άνας θά τό σκερτό πολύ γιά τή φωνάζει, Εκτίμ βέβαια άν με ανακρίνουν στίς ζέιο. Από μέσα μου δυο: θά φωνάζει Ζήτω ε' Ρωσία και θά δουλειάται έκδίκηση στίς εικοσιγίνους αντιδραστήριοις με τίς μεγαλοιδεότητες γραφειοτίας. Τίλος πάντως άν δοξάει τώρα πως θά γιορ. Πάντως ένα είναι γεγονός διε έδώ άδόνουν, τήλε τό κόμμα αλλά άκόμη είναι γεγονός διε έπεί δε θά λυγίσουν.

3. Ό συνάδελφος του τού δείχνει τήρα τή σκηνή που θά μείνει. Ό νεοφερμένος τήν κινετόξι με γουρλωμένα μάτια. « Σίγοις φασιστες θά μείνουν έδώ μέσα γιά νάναι τόσο τακτοποιημένα τή πρόματα. Μά οίξαι έδώ γιά να με άδόνουν άποτε τοξεί άρίσει. Βέβαια έτσι είναι, δεν μπορεί να κηλοκομούνται έδώ νομιμοποιητές. Να δοξάει έγώ πως θά τήν περάσω. Αφαιλά με κημιά κημιά στίς τήμα». « Άσε τή πρόματά σου έδώ κι' ε'ια μαζό μου ε'πε ε' συνοδός. Πήγαι, πήγαι στραφια, τό γέμισαν με άχρω και γύρισε στή σκηνή. Ή σπημένωρη στήν πλατεία τού Τάγματος ήσυχόβουδου, μαζό και οι ζητωκραυγές τών στρατιωτών.

4. Τό πρωτό μετά τή φέγγια τόν κηλοιν από γραφείο ήδωξ άναγάζει. « Έ, τώρα αρχίζουμε τή βασινοποίηση. Άς είναι δυο, ε'ια θά τή σπορτίσω γιά τή κόμμα» ανέπτεται. Μπαίνε κινετόξια τοξεί στρατιώτες τού λέγει κηλοιν και τού προσφέρει συνάδελφε, Κηδέται με τή κημιά σκηνή, έπεί τό πρόματά του έχει με άχρω Ιχθύοις.

« Πώς οι λέτε; τι γραμμάτα ζέρε;» « Από που είναι;» Απαντά με νομολόγια κινετόξια συνέχια στίς πλάγια.

5. Σιγά-σιγά σηκώνει τή κεφαλή και λοξοκοιτάει γύρω γύρω τή γραφειόν. Τι ζήταει; « Α, ναι. Πρίν έδώ οι κηνοκροσοι τοξείλταν διε ε'άν δεν κηνεταί δήλωση στίς Μακρονησοι τοξείλταν διε ε'άν δεν κηνεταί ε' ένα στέλο και οι άδόνουν με βουδουλαί. Αλλά λοιπόν έρωχε να βου τήρα. Δεν πήρε δυο; τό ματι του τίποτα πρόματα άκούω. Θά τήχουν κημεμένα, κημιάται, και θά τή βυγίσουν διαν τοξεί που διε δεν κηνεταί δήλωση. Έγώ όμως θά τους τό πώ και άς με κινούν διε θέλουν. Τι έλαθα μωρτί να μήν τή καταφέρω να πάω στίς Μάρκο.

ΓΡΑΨΕ ΚΑΤΙ!

Ο αρχαιοντάκτης μου Μάκης Δόγκας με φώναζε.

— Άκουσε Κώστα, μου είπε, θέλω τούτη τη φορά να γράψης κάτι ώραίο για τὸ περιοδικό μας. Συμφωνοί;

Θά πρέπει να μὴν τὸν ξέρετε γιὰ τὸ τοῦ προβάλλετε... Βέτο! Συμφώνησα λοιπόν.

Καὶ νῆμαι τώρα, βυθισμένος στὸ πέλαγος τῶν χαρτιῶν μου καὶ στοὺς καπνούς τοῦ τσιγάρου μου, νὰ προσπαθῶ νὰ γράψω, «κάτι» τὸ ώραίο. Σβῶνω, γράφω, σβῶνω, σχοινὶ κορδόνι ποὺ λείει ὁ λόγος. «Ὁ κέτ κύριε Μάκη! Μὰ πές μου ντέ; τί νὰ γράψω; Νάχα τὴ φλέβα τοῦ Καραλή θάγραφα εὐθυσμογράφημα. Νάμοιαξα τοῦ Μπούτσα θάγραφα Διήγημα. Ἄν εἶχα τὴ διάνοια τοῦ Πανταζή θάγραφα φιλολογία ἡ ἄρθρο. Τέλος ἂν ἤμουνα σάν καὶ σένα τρισυπόστατος, κάτι... θάγραφα! Δόγκα σὲ λένε, Στέφανος Δόξας νίνεσαι μ' ἕνα διήγημα, Μάκ καταλήγει με μιά ἑμμετρὴ σάτυρα! Πές μου λοιπόν, τί νὰ γράψω;»

Αὐτὸς ὁμως, μου ρίχνει ποὺ καὶ ποὺ καμμιά ματιά (εἴμαστε στὸ ἴδιο γραφεῖο) καὶ... σταματῶ τις φιλοσοφικές... μουρμούρες μου! Καὶ μένω με τὸ ἐρώτημα: Τί νὰ γράψω; Ὅπου ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἀκούω τις φωνές: «ὄπλα θέλου- με, ὄπλα θέλου με!» Χαμογελῶ με ὄφος ντέτεκτιθ στὰ ἴχνη τοῦ... ἐγκλήματος καὶ... ἀπέρχομαι τοῦ γραφείου.

Λαοθάλασσα. Πλήμμυρα κακοῦ. Οἱ χιλιάδες σκαπανεῖς μας, κρατοῦν στοὺς ὄμους τοὺς ἀέ) κούς των καὶ χορεύουν. «ὄπλα θέλου με, ὄπλα θέλου με!».

Γίνομαι ἕνα ἀπειροελάχιστο μόριο τῆς φανταροπλήμμυρας καὶ ἀπολαμ- θάνω. Νὰ ὁ λοχαγὸς τοῦ πρώτου. Οἱ ἄνδρες του τὸν χοροπηδοῦν καὶ φωνά- ζουν. «Ἦτροπή στοὺς Ἄλθανομάχους νὰ κάθονται δῶ πέρα!».

— Ὅπλα! κραυγάζει ὁ τέταρτος. Νὰ πάμε στὸ πεδίο τῆς τιμῆς!

— Νὰ φύγουμε! στριγγλίζει ὁ Λόχος ἐκπαιδευσεῶς!

— Ἐκδέκση στοὺς ἐαμοσολαούς! κρατᾶει πρῆμο ὁ τρίτος.

— Ὅπλα θέλου με, ὄπλα-αα!, πιάνει σιγόντο ὁ πέμπτος με τὸν ἕκτο.

Κι' ὁ διπλανὸς λόχος τῆς γερούσιας, ὁ ἑβδομος, ἐπαναλαμβάνει. «ὄπλα θέ- λουμε, ὄπλα θέλου με!».

Σὰν κοδικὸς χορεύουνται οἱ ἀέ)κοί. Κάποιος τους, θέλει κάτι νὰ πεῖ. «Ἄ- δέλφια μου! Εἶμαι πολὺ.., εἶμαι πολὺ..» Ὁ λυγμὸς τὸν κόβει.

Ἄκουω τὸν διπλανὸ μου ἔνοπλο εἶ- ναι πολὺ συγκινητικὸ αὐτό. Πιστεμέ με, νιώθω πόνο γι' αὐτούς! Πάσχουν! Δὲν βλέπετε; Μὲ τὴν καρδιά τους τὸ ζῆτανε.

Κεῖνη τὴ στιγμή, χοροπηδώντας ἔρ- χονται νικητὲς καὶ τροπαίουχοι μερικὸί τοῦ Ἰου με τὸν Διοικητὴ μας στὰ χέ-

— Γιὰ κῦττα, ρε συναγωνιστή, μὰς σκοτόνουν, χωρὶς νὰ μὰς ρίξουν πρὶν λίγο Ντι—Ντι—Τι.

— Μὴ τὴν πειράξῃς, συναγωνιστή, κἀκῆς. Εἶναι ἐρωμένη τοῦ καπετάνιου.

ρια. Εἶπε προηγηθεῖ μάχη ποὺς θὰ τὸν πάρει. Διὸ λιποθυμισμένους, ἑπτὰ χι- τῶνια ποὺ χάθηκαν ψηλά πεταμένα στὸν ἐνθουσιασμό τους καὶ... μερικὲς δεκά- δες δέκοχα εἶχαν οἱ νικητὲς ἀπόλεια σπῆ... μάχη!

— Ὅπλα θέλου με! ξεφωνίζει τὸ πλῆ- θος.

Κ' ὁ διοικητὴς μας, ὁ Πατέρας αὐτὸς με τὴν πλοῦσια καρδιά καὶ τὰ γλυκά

μότια, μιλάει. Μιλάει ἀρκετά. «Ναί... θὰ τὰ πάρете.. Σὰς ἀνήκουν...».

— Ζήτω-τω! τὸν διακόπτουν οἱ φωνές.

Κι' ὄλο σιμῶνουν πρὸ κοντά, νὰ τὸν ἴδουτε ἀπὸ πολὺ κοντά, νὰ τὸν ἀκοῦνε καλύτερα. Ζέστη. Ἄσφυξια. Λιποθυμᾶει κάποιος πλάι μου. Τὰ βρίσκω σκοῦρα καὶ ἀπέρχομαι διὰ νὰ τὰ ἀποτυπώσω καὶ στὸ χαρτί, ὁ ἡμέτερος:

ΚΩΣΤΗΣ ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ

ΣΤΗ ΜΑΓΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΟ

Γλυκοχαράζει δλόγυρα στ' άνοιγτά πλάτη της γαλάζιας άπεραντωσύνης και τ'ά χίλια νησάκια του Αιγαίου φαντάζουν ξέγνοιαστα τρεχαντήρια άρμενίζοντας στο λιμάνι τών όνειρων τους. Μιά μαγεμένη άνατολή, ένας έλκυστικός μαγνήτης που τραβά τις ψυχές μας στα οδράνια πλάτη τώρα που ταξιδεύουμε πάνω στον «Άμενοκλη», τ'ό γοργοτάξιδο καΐκι του Τάγματος, που μ'ας μεταφέρει οτή Κάρυστο σάν επισκέπτες.

Γαλήνη δλόγυρα και πρωινή πάχνα. Κάτι σάν μυστικισμός ήδονικός και παράνομος, από αυτούς που βάζουν σέ πειρασμό. 'Η μπάντα μ'ας στέλνει τις εδθυμες νότες του έωθινοδ σκορπίζοντας γύρα τ'ό συναίσθημα της χαράς και της άισιοδοξίας. Πάνω στον Ιστό ύψώνεται η γαλανή περήφανα. Κάτι γλάροι παίζουν έρωτιάρικα γύρα στα σκιοινιά και στα ξάρτια. Μ'ας τραγουδάμε τ'ά τραγούδια της χαράς μας, τ'ά τραγούδια της νίκης τ'ά τραγούδια που μιλοούν για έλευθερίες, για άγώνες της φυλής, για Πίνδους, για άθάνατη και ένδοξη 'Ελλάδα.

'Ωραία εμπνευση τούτη η σημερινή έκδρομή από τ'ό Τάγμα μας για τ'ή βροσάτη και όλοπράσινη Κάρυστο, τ'ή νύφη της Εδθιοίας με τ'ά χίλια στολιδία, με τις δροσερές της κοπελιές με τ'ό φλογατό κρασί, με τ'ή περήφανη Ιστορία της. Διακόσιοι Σκαπανείς από τ'ό Τάγμα με τ'ό Διοικητή μας και τ'όν ύπασπιστή έρχόμασταν σήμερα επισκέπτες για ν'ά μεταδώσουμε τ'ή χαρά μας που πήραμε από τ'ή αναβάφτιση, για ν'ά διαλαλήσουμε τ'ή πίστη μας, για ν'ά δώσουμε κάτι από τ'ήν ψυχή, μ'ά και περισσότερο για ν'ά πάρουμε. Ν'ά πάρουμε λίγη από τ'ή φιλοξενία τών κατοίκων της ήσυχης και μαγευτικής πολίχνης, ν'ά ομιέουμε τ'ή πίστη τους στον άγώνα μας με τ'ή δική μας πεποίθηση για τ'ή νίκη, ν'ά ζήσουμε κάτω από τις φιλόξενες ματιές γερόντων που τ'ά παιδία τους ήρωικά μάχονται ώστε τούτοι ν'ά ζούν τ'ά ήσυχα γεράματά τους κοντά στα έγγονάκια που κι' αυτά σ'ύριο θ'ά συνεχίσουν τ'ήν ίδια Ιστορία που γράφεται χρόνια και χρόνια τώρα.

Τούτα στριφογυρίζουν στο μυαλό μας σάν τ'ό καΐκι προσεγγίζει στο γραφικό λιμανάκι. Οι χίλιες και δυό μουργιές της τ'ή στεφανώνουν δροσάτη.

Είναι πρωινό Κυριακάτικο. Τ'ά γραφικά καμπαριά της γυλοούν τ'ους πιστούς. Στ'ή γραμμή και μεις. Μπροστά η μπάντα. 'Η υπ'άτα... Οι γλυκιές νότες της που ξεγυώνονται μέσα στα δρομάκια τ'ό δροσάλουστο τούτο πρωινό. Παραθύρια άνοιγονται, πιτσιρίκια ξεπόλυτα και άλλα με τ'ά γιορτινά τους μπροστά ξεφωνίζοντας, χοροπηδώντας. Κοιτοούν

περίεργα τις τρουμπέτες και τις κορνέτες. Δεύτερη φορά έρχεται μπάντα στ'ή πόλη. Κι' ό θόρυβος άρέσει κι' η κραγκάσσα συγκεντρώνει τ'ή προσοχή. Τι ν'ά πρωτογράφη κανείς, όταν οι χίλιες εικόνες πλημμυρίζουν τ'ό μυαλό, οι χίλιες έντυπώσεις σέ κατέχουν δλάκερο;

Διακόσιοι άνθρωποι ζήσαμε τ'ή Κυριακή της 23ης του Μάη μ'ία μέρα ά-έξαστη. 'Ο φιλόξενος Δήμαρχος της Καρύστου τ'ό βράδυ παρέθεσε γεύμα. Τίμησε τ' όνομά του, μ'ά περισσότερο τ'ή πόλη π' άντιπροσωπεύει. 'Αρνιά ψητά, σαλάτες, κρασιά, γέλια, καλωσύνη, τραγούδια ν'ά τί μ'ας έδωσαν στ'ή Κάρυστο. Κι' ένα άλλο. Μ'ας εμπιστεύτηκαν τ'ήν 'Ελλάδα μας με τ'ή καρδιά τους, ν'ά τ'ή φυλάζουμε άκέ-

ρια, μεγάλη, άκατάλυτη. Τους τ'ό υποσχομάστε.

Βαθείά τ'ή νύχτα που τ' άστέρια άνθιζαν πάνω σ' αϊθέριας κρεββατινες και δλόγυρα τ' άνθισμένα πρεβάζια έστελναν χίλιες μυρουδιές κι' άκουγόνταν στ'ή σιγαλιά της νύχτας τ'ό γλυκοφιθύρισμα του φλοίσθου στ'ή παραλία παίρνομε τ'ό δρόμο της επιστροφής.

Τ'ό καΐκι βαρυφορτωμένο άγκουαχά, Μεις στέλνομε χίλια φιλιά στ'ή φιλόξενη γ'ή της Καρύστου. 'Ας ζ'ή πάντα στ'ή δόξα της και στ'ή χαρά. 'Ας είναι εύτυχισμένοι οι κάτοικοι με τ'όν εύγενικό τους Δήμαρχο. Οι Σκαπανείς που ζούν τώρα για τ'ήν 'Ελλάδα, τ'ους ευχαριστούν.

Χ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Οι στρατιώτες μας φέρουν στα χέρια τ'ό Διοικητή μας Α'γ'ό κ. Παναγ. Σκαλούμπτακα

'Απ' τ'ή γιορτή τών Κρητών έπι τ'ή έπετειή της μάχης της Κρήτης.

ΠΑΤΗΡ ΑΝΘΙΜΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

"Αν και την είχε πολύ περιωρισμένη ο θεός της την 'Ελενίτσα, όμως σαν νέο κι' όμορφο κορίτσι προκαλούσε στη γειτονιά τ' αναστενάγματα των παλληκαριών και τὸ πικρόχολο κουτσομπολιό της κάθε γεροντοκόρης.

Τόσο, που ψιθυρίζανε τὰ βράδυα στις ξώπορτες, πώς ο άρχιμανδρίτης την είχε για έρωμένη του και ήταν άνεμιά του από τής... ουκίας τὸ γάλα!

Σεμνό και άθγαλο κορίτσι η 'Ελενίτσα, δεν είχε πάρει έβδομη δσα της κακοιούσανε και ζούσε ήσυχη και φρόνιμη με τὸν άδελφό του πατέρα της, άληθινή νοικοκυρούλα στὸ διαμέρισμά τους, όμοιο με παρεκκλησι από τις άγιογραφίες που έφτιανε ο Πατήρ-"Ανθίμος.

Και ο κόσμος έλεγε... έλεγε, ξερονώντας όλη του την κακία, έπειδή η όμορφη Κρητικοπούλα με την άυστηρή άνατροφή φαινόταν άκατάδεκτη, δεν έβαζανε τὰ βράδυα στὴν πόρτα η τὸ παράθυρο για κουτσομπολιό, δεν είχε σχέσεις με τη γειτονιά.

Πονηρά γνεψίματα... όπονούμενα λόγια... ξαφνικά ξεροθεξήματα και χάχανα στὸ πέρασμά της δεν της άνοιξαν τὰ μάτια, να νοιώσει τις βρομερές ύπόνοιες που είχαν για τὸ όμομό της και προχωρούσε πάντα με τὸ σταθερό, περήφανο βάδισμα της χωριατοπούλας, με τὸ καθαίο μετωπικό και τὸ άβολό βλέμμα της κόρης που δεν ξέρει τίς κολακείες τὸ καθρέφτι, άφοῦ ο' όποιο τοίχο τὸ σπιτιό της κι' άν έστρεφε τὸ κεφάλι όλο άγιογραφίες αντίκριζε.

Πὸ ψημένως στὰ κοσμικά ζητήματα της, Αθήνας και της γειτονίας ο "Ανθίμος, ένας ψηλός, τετράγωνος, ρωμαλέος άνδρας, με κατάμαυρα μαλλιά και γένια και όλόγλυκα, ζωηρά μάτια όπλισμένα με χρυσά ματογιάλια, βλέποντας την έντονη, την άγνή όμορφιά της άνεμιάς του ένοιωσε όλους τὸς κινδύνους, έπρόσεξε τὸ σούσουρο της γειτονίας, άησύχησε στὰ σοβάρά ένοντας όπ' όμι του τὸν εὐαγγελικό λόγο! «θα εἰς ο' κείνον δι' ο' τὸ σκάνδαλον έργεται...».

Και, ήταν πολύ έλκυστική η όμορφιά της 'Ελενίτσας και πολύ νέος άκόμη αὐτός και μπορούσε να σκανδαλιστή ο κόσμος, πὸ τὸς έβλεπε να συγκατοικοῦν ο' ένα διαμέρισμα οι δύο τους.

Και ός την είχε βαφτίσει με τὰ ίδια του τὰ χέρια την άνημιά του, ός την θεωρούσε βρέφος άκόμη, ός ήταν άνάγκη να τὸν νοικοκυρεύη και να την άνατρέφη αὐτός για να βοηθήσει τὸν άδελφό του που είχε άλλα πέντε παιδιά και ήταν θεόφτωχος άνθρωπος.

Κάτι έπρεπε να γίνει, για να ίκανοποιηθὲ τὸς κόσμου η περιέργεια και να λείψη τὸ σκάνδαλο...

"Η 'Ελενίτσα κοιμώταν ήσυχη, έντελώς άνίδη. Να την ζυμνήση και να της δείξει τὸς κόσμο της βρωμιά; Δέν τδ'ερισκε οσωτὸ αὐτό.

Μοναδική λύση θά ήτανε να βρεθὲ ένα καλό παλληκάρι, να την άγάπησῃ, να την πάρη γυναίκα του. Έστω και άπειρη.

"... Παπᾶς... προξενιτής; Τι άηθιά! Στη σκέψη αὐτή ο πατήρ-"Ανθίμος, τελειόφοιτος της Χάλκης, γερά μορφωμένος και δυνατός στὸν χαρακτήρα, ένοιώθε να βράζῃ μέσα του τὸ προγονικό αίμα τὸς Κρητικού έπαναστάτη, και τὰ ζωηρά μάτια του που ήτανε γεμάτα όλόγλυκο φᾶς πετούσανε άγριες φλόγες.

Έπρωτίησε ν' άνοιξη τὸ σπίτι του, να γνωρισθὲ στενώτερα με τὸν κόσμο, να φανερώσει στὰ πονηρά μάτια της γειτονιάς τὸ εὐλαδικό έρημητήριο του με τις άγιογραφίες, να ζῇ, τέλος πάντων, μέσα σέ... κρ-σταλλίνο διαμέρισμα, που δεν άφηνε καμιά του γωνίτσα κρυφή.

Τὸν ένγνώρισαν σαν κοσμικό τύπο, θαυμάσιον όμιλητὴ με άπεράντες γνώσεις, φιλόξενο οικοδεσπότη, καλό γλεντζέ και γερὸ ποτήρι, άκόμα και πρώτης τάξεως τραγουδιστὴ με τη μελωδική, βαρυτονόαλο φωνή του.

Και κοντά του η άνημιά του η 'Ελενίτσα, που τὸν έβλεπε σαν έκστατική, τὸν άκουγε κατακόκκινη από συστολή, παρακολουθούσε την άλλαγὴ του με χίλιες άπορίες....

"Ίκανοποζήθηκε ο κόσμος; ... Άμ βέ!... Τὸ κουτσομπολιό πήρε κι' έδωσε άνάμεσα στὰ εκατοστάσια που, φυσικά, δεν είχαν θέση στὸ διαμέρισμα τὸς 'Ανθίμου και που αὐτὸς τὰ κρατούσε στην άπόσταση που τὸς έπρεπε.

"Ε'λαθος παπᾶς;... και άρχιμανδρίτης μάλιστα!... να γλεντοκοπᾶ σαν κοσμικός και να τραγουδά!... θά μάς κάψῃ ο Θεός, κυρά Παναγιώτσανά μου... πάει... χαλάσαμε!...».

"Ο πατήρ "Ανθίμος και η 'Ελενίτσα βρῆκαν την ήσυχία τους, όταν πήγαν στὸ 'Ηράκλειο της Κρήτης. 'Εκεί κατοικήσανε με την οικογένεια τὸς Μανώλη Δουσακή, τὸς πατέρα της κόρης, όλος ο κόσμος τὸς έν γνώζε και τὸς έκτιμούσε και ο άρχιμανδρίτης είχε όλο τὸν καιρό στη διάθεσή του να ίερουργῇ στὸν "Αγιο Μηνᾶ, να διδάσκη στὸ θεολογικό φροντιστήριο, να μελετᾶ και να πηγαίνει κάθε τόσο στην ίδιαίτερη πατρίδα του, τὸ χωριό Σκαλάνι για άναψυχή.

Στὸ Ζαγαροπλαστείο τὸς Ρεγγινάκη, τὸ πιο άριστοκρατικό κέντρο τὸς 'Ηρακλείου, ο "Ανθίμος έσύναζε κι' έπινε κάθε δειλιό τὸν καφέ του μ' έκλεκτοὺς πολίτες η με αξιωματικούς της φρουράς.

Στὸς αξιωματικούς έδειχνε ξεχωριστή έκτίμηση και πολλές φορές άκούστηκε να τὸς λήπῃ πᾶς έλαγταρούσε να ύπηρετηθὲ στὸ Στρατό, να θυμηθὲ τὰ παλιὰ του από τὸν πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, που είχε πολεμήσει.

"Όταν έφευγε τὸς 43 Σύνταγμα από τὸ 'Ηράκλειο, ένας φίλος τὸς "Ανθίμου αξιωματικός τὸν εἶπε να δοκρύξῃ και στην έρώτησή του, «γιατὲ συγκινεῖται τόσο πολύ», άποκρίθηκε άναστεναχόντας βαθειά: «Εἶμαι όπογρεωμένος από τὰ καθήκοντά μου έδᾶ να μείνω σαν δέσμιος στην Κρήτη!... πᾶσο θά ήθελα να έλθω μαζί σας!».

Τὸν 'Απρίλη τὸς 1941, που έγινε η εἰσβολὴ τὸς Γερμανῶν στην 'Ελλάδα και η σύμπτυξη τὸς Στρατοῦ από την 'Αλβανία, λιγοστοὶ στρατιώτες της Μεραρχίας Κρήτης κατορθώσανε να φθάσουν με βενζινοπέλεια στὸ νησι. Οι πιο πολλοὶ έμειναν στην ήπειρωτική 'Ελλάδα, καταπισκράμεινοι, που οι Γερμανοὶ άπαγόρευαν τὸ γυρισμό τους στην Κρήτη.

"Ο "Ανθίμος εἶπε να σβύνουν τὰ έθνηκά όνειρα με βαθειά όδύνη. "Όλη η ψυχική και σωματική του δύναμη τὸν έσπρωχνε μακριά από την εκκλησία και εἶπε τὸν έαυτό του σαν φυλακισμένο μέσα στὸ ράσο.

Προβλέποντας τη γερμανική έπίθεση στην Κρήτη, έφρόντισε να οργανώση τριάντα γερά παλληκάρια, να τὰ όπλισῃ, πήρε μαζί και την άνημιά του, όπλισμένη κι' αὐτή, έστειλε στὸ Σκαλάνι τὸν άδελφό του με την άλλη οικογένεια και έτοιμάστηκε ν' άγωνισθὲ.

Φαίνεται όμως πᾶς όλες του τις ένέργειες τις παρακολοθούσαν Γερμανοὶ κατάσκοποι και αὐτὸ δεν τὸ πήρε εἰδηση...

"Η όμάδα τὸς "Ανθίμου έδρασε πολύ έπιτυχημένα μέσα στὸ 'Ηράκλειο, όταν οι πειραταὶ τὸς αέρος εἰθώσαν από ψηλά και άργισαν την άεραπόδση. "Ανάμεσα στοὺς τρομακτικούς βομβαρδισμούς και στὰ γκρεμίσματα τὸς σπιτιῶν, ο "Ανθίμος έτοχε και γυποῦσε τὸς άλεξιπτωτιστάς, σε βαθμό που επί τρεις μέρες εἰς ας Γερμανός δεν κατάρθωσε να πέση ζωντανός στὸ 'Ηράκλειο. "Ο στοιατὸς πολεμοῦσε στὰ γύρω βουνα και τὰ δάση, με πολλές γιλιάδες Γερμανοὶ με τὸν στρατηγό Μπρόγερ εἰθώσαν από τὰ Χανιά και τὸ Ρέθυμνο και όδλα τὰ περιγύρω τὸς 'Ηρακλείου φάγερώνονταν μικρὲς η μεγάλες ομάδες τους που εἰσκόρπιζαν παντοῦ την καταστροφή και τὸν θάνατο.

"Ο "Ανθίμος άφοῦ έδρασε πολύ έπιτυχημένα και στὸ Λαγκαδί τὸς Καυτεροῦ, άναγκάστηκε να γυοίση στὸ Σκαλάνι και να κρυφῃ τὰ όπλα. Οι άνθρωποὶ του σκορπίστηκαν στα γύρω χωριά...

"Εκεί, στὸ Σκαλάνι, εἰθώσαν οι Γερμανοὶ στις 3 'Ιουνίου, όδηγοῦμενοι από τὸς κατασκόπους τους και πίώσανε τὸν "Ανθίμο τη στιγμή που εἰθελνε στην κηδεία μίας γυναίκας. (Συνέχεια στη σελ. 24)

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βρισκόμαστε σε μιὰ εποχή, κατά την οποία η επιστήμη επέλεξε και έπιτελεί άλματώδεις προόδους και βρισκται σε διαρκή εξέλιξη. Και ακριβώς αυτή η πρόοδος της επιστήμης, η άνευ προηγουμένου, θάμπως μερικώς, ώστε να νομίσουν για την ώρα ότι δε θα μείνη πρόβλημα από τα μεγάλα του κόσμου που να μη βρη τη λύση του, ακόμα και αυτό της ζωής, και το σπουδαιότερο να νομίσουν ότι η Θρησκεία, ο Χριστιανισμός ειδικότερα, δεν έχει πλέον θέση στην ανθρωπότητα. Πνευματικός κόσμος, έλεγαν μερικοί, και άλλη ζωή δεν υπάρχει. Ούτε Θεός. Αυτά είναι ανθρώπινες προλήψεις, ή, αν θέλετε, έπινοήσεις της εκκοιτισμένης τάξεως». Φράσεις που άκοινοταν συχνά στον προηγούμενο αιώνα από ανθρώπους που νόμιζαν πως ήταν κατοχυρωμένο πίσω από τα πορίσματα της επιστήμης, αλλά που και σήμερα ακόμα εξακολουθούν να πιπιλίζονται από μερικούς, ίσως από κεντημένη ταχύτητα. 'Η πίστη, έλεγαν, αντικαταστάθηκε από την επιστημονική γνώση. 'Η 'Επιστήμη δε συμβιβάζεται με τη Θρησκεία.

Κι έτσι προς στιγμή ο άνθρωπος σφριγταγάλιστος την επιστήμη μόνο, την οποία θεοποίησε, κι η θρησκεία φάνηκε ότι θα άνηκη στο παρελθόν. Τα πράγματα όμως δεν άρτησαν ν' άποδειξουν πόσο σφαλμένες ήταν αυτές οι αντίληψεις, και πόσο άνεπαρκής η επιστήμη μόνη της. 'Η μακρινή χαρά και αισιοδοξία παραχώρησαν τη θέση τους στο θρήνο και τον κοπετό, στη δυστυχία και την καταστροφή της ανθρωπότητας, που η πρόοδος ακριβώς της επιστήμης την έκανε πιο μεγάλη, μεγαλύτερη από κάθε άλλη φορά.

'Αλλά ως δοξμε καλύτερα, δε συμβιβάζεται πράγματι η επιστήμη με τη θρησκεία; Μπορεί ο άνθρωπος να ζήσει χωρίς θρησκευτικό συναίσθημα, χωρίς ψυχικό κόσμο, δίχως έπιζήμιες συνέπειες; Προηλθε από το μηδέν ο κόσμος μόνος του και όλα έγιναν τυχαία; Το ζήτημα, ίσως να άποτελούσε πρόβλημα πριν λίγες δεκαετίες, γιατί ύπηρεζε πράγματι εποχή περασμένη που φάνηκε κάπως ότι είχαν επικρατήσει οι ύλιστικές αντίληψεις—χωρίς βέβαια και τότε να λείψουν και οι χριστιανοί επιστήμονες—σήμερα όμως μπορούμε να ποθμε πως είναι λυμένο ύπό της χριστιανικής άποψης.

Την άπάντηση στα παραπάνω έρωτήματα θα άφήσουμε να μας τη δώσουν εκπρόσωποι της ίδιας της επιστήμης, της καλύτερης και της σύγχρονης.

Και πρώτα-πρώτα στην εποχή του Παστερ, που θεωρούνταν ύλιστικός. Οδηλιάζαν τότε οι ύλισται, ότι κατορθώσαν να παράγουν ζωή από το μηδέν. Και πως; Νά, λέει. 'Αν άφήσουμε ένα κομμάτι κρέας επί άρκετές μέρες, βλέπουμε πως η άψυχη αυτή ύλη παράγει μόνη της ζωή και μικρόβια. 'Ο Παστερ όμως, από τους βαθείς χριστιανούς επιστήμονες, γνωστός στην ανθρωπότητα σαν μεγάλος της ευεργέτης, άπόδειξε μ' έναν άπλο τρόπο σε τι γκάφα είχαν πέσει οι άνθρωποι αυτοί. Πήρε δηλαδή ένα κομμάτι κρέας, το έβαλε σε κλειστό χώρο κι άφαιρεσε όλον τον άτμοσφαιρικό άερα σε τρόπο που να μη έρχεται σε έπαφή μ' αυτό. Περιμένετε

τώρα, τους λέγει, και όταν θα βγάλη μικρόβια να μω πηθε. Είς μάτην όμως, γιατί η ύλη δεν είναι δυνατόν να γεννήση ζωή, παρά ήταν ο άτμοσφαιρικός άερας ο φορέας των μικροβίων. Μόλις όμως αυτός έλλειψε, το κρέας δεν έβγαλε τίποτε, έμεινε όπως ήταν. Κι' οι ύλισται είχαν άποστομωθή. Και σε άλλες δε περιπτώσεις προσπαθώσαν με μεθόδους κάθε άλλο παρά επιστημονικές που άπαιτούσαν περισσότερη πίστη άπ' όση χρειάζεται για το χριστιανό, να στηρίξουν τους ισχυρισμούς τους. Κι' ο ίδιος ο Δαρβίνος ακόμα, που τη θεωρία του την είχαν πάρει σε βάση του ύλισμού, στο βιβλίο του «περί καταγωγής του ανθρώπου» όμολογεί ότι εμε κανένα τρόπο δεν ήμπορεί το πνεύμα μας να δεχθή τη μεγάλη λογική σειρά των γεγονότων ως άποτελεσμα τυφλής τύχης».

Κι' όσο κανέναν έντροφά περισσότερο στους φυσικούς νόμους τόσο βλέπει πιο φανερό την παρουσία του Θεου. 'Ο περίφημος φυσικός Πασάλ, ο μεγάλος Γερμανός Κέπλερ που άνακάλυψε τους γνωστούς νόμους που φέρουν το όνομά του ήταν βαθεία πιστός. 'Ο γνωστός σ' όλο τον κόσμο 'Αγγλος άστρονόμος Νεύτων, με τους περιφημούς νόμους της παγκοσμίου έλξεως, που τόσο προήγαγαν την επιστήμη, πολλές φορές στο εργαστήριό του μελετώντας τους νόμους της φύσης πλημμυρίζονταν από τέτοιον ένθουσιασμό για την παρουσία και την Πανσοφία του Θεού, ώστε αναφωνούσε: «Ουράνια μελωδία αίνετε τον Κύριον!»

'Ας έρθουμε όμως στη σύγχρονη εποχή στην τελευταία λέξη της επιστήμης. 'Ο Γερμανός βιολόγος Δριξ, γνωστός για τα περίφημα πειράματά του και μαθητής του μεγάλου ύλιστου του περασμένου αιώνα Χαϊκελ, άφιερώνει πρόσηψη εργασία σχετικά με την κατάπτωση του ύλισμού στη σύγχρονη επιστήμη. 'Ο θεωρητικός (επιστημονικός) ύλισμός, λέγει, θεωρείται σήμερα από όλους τους σοβαρούς έρευνητάς ως μία κοσμοθεωρία ή όποια έχει πλέον έγκαταλειφθή ήττημένη, άφου επί 50 περίπου χρόνια εκτριάρχησεν εις την επιστήμη με μίαν ειδικήν μορφήν και εις την φιλοσοφίαν». Και συνεχίζει. «Σήμερα μπορούμε να ποθμε πως όστις ένας και μόνον βιολόγος, κριτικώς σκεπτόμενος, θεωρεί πλέον την Δαρβινικήν μορφήν της θεωρίας της καταγωγής ως όρθήν».

'Ο Μάξ Πλάνκ, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Βερολίνου και μέλος της Πρωσικής 'Ακαδημίας, ο όποιος τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ και όνομάστηκε επάθρ της νεότερης φυσικής για τις ύπηρεσίες του, γράφει στην πραγματεία του περί «Θρησκείας και Φυσικής»: «'Ο ποιδήποτε και όσονόποιε βαθέως και άν προσηλώσωμεν τα βλέμματα μας, ούδαμω εύρισκομεν αντίφασιν τινα μεταξύ θρησκείας και των φυσικών επιστημών, άντιθέτως μάλιστα, επί των κρισμωτέρων ακριβώς σημείων εύρισκομεν πλήρη συμφωνίαν. Θρησκεία και φυσικαί επιστήμαι, δεν άποκλίνουν άλλήλας, όπως φοβούνται μερικοί, αλλά συμπληρώνουν και όρίζουν άλλήλας. Την άπιοτέραν άπόδειξιν διά το άσυμβιβαστον θρησκείας και φυσικής, δίδει, και κριτικώς άκόμη έξεταζόμενον, το

ιστορικόν γεγονός ότι οι μεγαλύτεροι φυσιοδίφαι πασών των εποχών, άνδρες όπως ο Κέπλερ, ο Νεύτων, ο Λειβνίτιος ήσαν έμποτισμένοι από βαθείαν θρησκευτικότητα.

'Αλλ' ως ακούσωμε τι λέγει προς τους φοιτητάς του, ο μεγάλος άστρονόμος της εποχής μας, άν όχι ο μεγαλύτερος, ο 'Ενγκνκτον, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Καϊμπριτζ και παγκοσμίου φήμης επιστήμων, ο όποιος πέθανε πριν τρία χρόνια: «'Απαλλαγθή, λέγει στους φοιτητάς, από την ιδέα ότι οι νόμοι της φύσεως δύνανται να καταργήσουν την θρησκείαν. 'Η επιστήμη σήμερα διακηρύττει ότι ο Θεός είναι πραγματικότητα».

'Ο σύγχρονος Γάλλος λογοτέχνης 'Αντρέ Μωρουά γνωστός σ' όλο τον κόσμο από τα έργα του που μεταφράστηκαν, γράφει ότι ο πολιτισμός μας δεν μπορεί να ζήσει παρά μόνο επί των χριστιανικών αξιών οι όποιες τον μετεμόρφωσαν, και η τέχνη δεν άπαιτεί τη θυσία των ήθικων αξιών.

Είναι τόσες οι όμολογίες των σύγχρονων επιστημόνων για τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα της θρησκείας στον άνθρωπο, ώστε είναι άδύνατον τα όνόματά τους μόνο να αναφερθώυν.

Και όμαδικές έκδηλώσεις επιστημόνων δεν έλειψαν. Το 1927, 83 διαπρεπείς επιστήμονες της Γερμανίας δημοσίευσαν σε επιστημονικό περιοδικό τα έξής μεταξύ άλλων: «'Ημείς, οι κάτωθι νευρολόγοι και ψυχίατροι οι όποιοι καθημερινώς αντιμετωπιζόμε τας βαθυτάτας άβύσσους των άναγκών της ψυχής, άποτέρομε με δλη τη δυνατή έμφαση και σοβαρότητα από οϊανδήποτε χαλάρωσιν της πίστεως εις τον Χριστόν. Έστω και εις το ελάχιστον, μέσω εις την καρδίαν της νεολαίας μας και από οϊανδήποτε άδιαφορίαν της πίστεως αυτής, που είναι η άγκυρα της εποχής στη σύγχρονη καταγίδα. 'Η Χριστιανική θρησκεία είναι πάντοτε και θα μείνη η μόνη Φιλοσοφία, η μόνη Ψυχολογία, η μόνη 'Ηθική». 'Αν τότε άκουσε τότε ο γερμανικός λαός δεν θα ήταν σ' αυτή την κατάσταση σήμερα.

Και στην 'Ελλάδα σήμερα οι επιστήμονες δεν ύστερουν στην άποψη αυτή, άποκορύφωμα δε άποτελεί η «Διακήρυξις της Χριστιανικής 'Ενώσεως 'Επιστημόνων» προς τον 'Ελληνικό Λαό που σ' όλους είναι γνωστή.

Που είναι λοιπόν εκείνοι οι άπιστοι που έπικαλούνται δήθεν την επιστήμη; 'Εδώ θα πρέπει να σταθώμε λίγο για να κάνουμε μιὰ παρατήρηση. Σήμερα υπάρχουν επιστήμονες άφθονοι, και μάλιστα των θετικών επιστημών που έχουν όμολογήσει την πίστη τους στο Θεό, εκτός από Ρώσους και γενικά Σλαύους. Το φαινόμενο αυτό βέβαια δεν μπορούμε να το άποδώσωμε στο ότι οι Ρώσοι επιστήμονες έχουν παρεκκλίνει τόσο από τους συνάδελφους τους των άλλων χωρών ώστε να πάρουν έντελώς τον αντίθετο δρόμο στην επιστήμη. 'Οφείλεται άπλούστατα στο ότι ο Ρώσος επιστήμονας δεν μπορεί να εκφράση έλεύθερα τις επιστημονι-

(Συνέχεια στη σελίδα 24)

Τοῦ ΝΤΙΝΟΥ ΛΛΟΓΙΑΝΝΗ

Νάτο ξεπροβάλλει μὲς ἀπ' τὸ γαλανὸ φόντο, γοργὸ κι' ἀφοβοὸ σὰν γλαροπούλι, ἀπαλογέροντας — ἔτσι βαρυφορτωμένο ὅπως εἶναι — κι' ἔρχεται, χαράζοντας στὴ θάλασσα μιά ἴσια λευκὴ γραμμὴ.

Τὸ κοιτάζουμε δλοι μιά τὸση δὰ μικρὴ κοκίδα, κεῖ κάτω, ποῦ ξανοίγει ὁ δρμος τοῦ Λαυρίου.

Ἐρχεται... Χιλιάδες μάτια τὸ παρακολουθοῦν, τ' ἀγναντεύουν κι' αὐτὸ ἔρχεται σιγὰ σιγὰ σιμώνοντας δλο ἔνα.

— Τάχα κι' αὐτὸ τὸ ἴδιο δὲν ξαίρει ὅτι φέρνει τὴ χαρὰ;

Τὰ μάτια μεγαλώνουν νὰ τὸ κλείσουν στὶς κόρες τους κι' ἡ χαρὰ μπαίνει στὰ στήθια καὶ φτερουγίζει σὰν ἀτακτο περιστέρι. Δείχνουν τὴ προσμονή, τὴ χαρὰ, τὴν ἐλπίδα...

Ἀπ' τὴ ρέμβη μὲ βγάζουν τὰ λόγια τοῦ διπλανοῦ μου, ποῦ μουρμουρίζει μέσα σ' ἕνα ἀόριστο χαμόγελο. «Τάχα θὰ φέρῃ γράμματα...» Τὸν κοιτάζω κατάματα. Στὴ ματιὰ του π' ἀντιφεγγίζει τ' ἀπλωμένο μπρὸς τῆς γαλάζιου πέλαγος καὶ ποῦ εἶναι καρφωμένη πάνω σ' αὐτό, βλέπω τὴν εἰκόνα τῆς δικῆς μου ματιᾶς: Τὴν προσμονή, τὴν ἐλπίδα, τὸ Ἐρωτηματικό... «Θὰ ἔχω γράμμά...».

Εἶναι ἡ κυριώτερη αἰτία αὐτῆ, ποῦ μὰς κάνει ἔτσι λαχταριστὰ νὰ περιμένουμε τὸν ἐρχομὸ του. Κι' ἔτσι εἶναι: γιὰ τὸ γράμμα στὸ στρατιώτῃ εἶνε ἀνακούφηση, εἶνε εὐτυχία, εἶνε λησμονιὰ τοῦ πόνου εἰν' ἡ χαρὰ, ἡ χαρὰ, ποῦ τὴν περιμένει σὲ κάτι ὧρες ἀνάπαυλας. Μόνο ὅσοι δοκίμασαν φαντασίαια ζωῆ, μποροῦν νὰ νοιώσουν τὴν σημασία τῶν στιγμῶν αὐτῶν. Ὅταν διαβάζοντας τίς λιγοστὲς κείνες σελίδες, ποῦ ἔγραψε ἡ μικρὴ ἀδελφοῦλα, ἡ μητέρα ἢ ὁ πατέρας, γυρίζει μὲ τὴ φαντασία στὸ παρελθόν, γιὰ νὰ ξαναθερθεῖ καὶ νὰ σμιῆ γιὰ λίγο μαζὺ τους.

Κι' ὁ «Ἀμενοκλῆς» — ἔτσι λέν τὸ σὲ σχῆμα «Βαρκαλά» μονοκάταρτο καϊκί μας — τὴν ξαίρει αὐτὴ τὴ χαρὰ τὴ νοιώθει, τὴν αἰσθάνεται. Μπορεῖ νάνα ἀψυχο, ὅμως γνωρίζει τόσα πολλὰ δικά μας... Ἄλλωστε νὰ κι' ὁ ρυθμικὸς κρότος τῆς μηχανῆς του, αὐτὸ θαρρεῖς καὶ λέει. «Ἐρχομαὶ νὰ σὰς φέρω τὴ χαρὰ, γράμματα, μηνύματα...».

Ἀλήθεια! Πόσοι τρυφεροὶ δεσμοὶ μὰς συνδέουν μ' αὐτόν! Εἶναι κάτι τὸ συναρπασμένο στενά-κι' ἀναπόσπαστο κομμάτι, τῆς ἐδῶ ζωῆς μας. Εἶναι τὸ σύμβολο τῆς εὐχάριστης ἀνακούφησης, ὁ πῶ ἐξυπηρετικὸς καὶ καλλίτερος φίλος, ὁ πιστὸς κι' ἀκούραστος φροντιστὴς, ὁ θερμότερος παρήγορος μας...

Εἶν' ἀκόμα γενναῖος στρατιώτης καὶ πολεμιστὴς. Πολεμὰ κι' αὐτὸς δίπλα σὲ τόσοσ ἀλλοῦς — μὲ τὸ δικὸ του δμως τρόπο — γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό, τὸν ἱερὸ Ἐθνικὸ Ἑλληνικὸ σκοπό, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀγωνίζονται δλα τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ Γου Τάγματος. Ἡ φορτοῦνα κι' ἡ τρικυμία εἶνε μάχη γι' αὐτόν. Γιὰ τὴν αὐτὴν ἀκόμα ἀψηφώντας κάθε κίνδυνο ἀπ' τὴν μακρινὰ τῶν στοιχείων τῆς φύσης. Ἐργεταὶ ἀγέρωχο, ἐνὸ παραδέρνει σκαμπανεβάζοντας, ἄλλοτε στὰ βάθη κι' ὕστερα πάνω στὶς ἀφρισμένες ὑδρόγλωσσες, σὰν καρυδοστουφλο.

Καὶ θγαίνει νικητὴς πάντα, ὅπως κι' ὁ Ἕλληνας φαντάρου σὲ κάθε μάχη, ποῦ πολεμὰ στὰ βουνὰ τὸν κομμουνιστοσλαβὸ ἐχθρὸ τῆς πατρίδας του.

Νάτο! σχεδὸν πλησίασε λυκιστὸ σὰν κύκνος κι' ἀπαλοκινίζεται πάνω στὸ ἑλαφρὸ κυματάκι. Τώρα διακρίνονται καὶ τὰ γράμματά του Γ. Τ. Σ. Μ. Τὰ θαλασσοπούλια ποῦ βγήκαν νὰ τὸ προῦπαντήσουν, τὸ συνοδεύουν κι' ἀργοπετώντας γύρω του μὲ πρόσχαρα «οὐά, οὐά» — ποῦ ποδίδουν μοναξιά — σχηματίζουν ἕνα φτερούγινο στεφάνι. Νὰ κι' ὁ καπετάνιος. Ὁ Καπτὰ — Σπύρος, ὀρθὸς πῖσω στὴν πρῶνὴν πιλοτάρει κρατώντας στὰ χέρια του τὸ τιμόνι. Ἐνας ἀνθρῶπος μεσόκοπος «ἀρμυροφημένο κορμί», μ' ἀρρενωπὸ καὶ ἀγαθὸ παρουσιαστικὸ καὶ καλωσύνη. Ἐκεὶ ζῆσει χρόνια στὸ «γαλάζιο νερό» κι' ὅπως λέει ξαίρει καλὰ τὰ καμῶματα καὶ τὰ τερτίπια του.

Γκρ.ρ.ρ.ρ. ὁ «Ἀμενοκλῆς» ἀγκυροβολεῖ. Κάτι γλάροι ποῦ λούζονται κείνη τὴ στιγμὴ πέταξαν. Στὸ ἦσυχο λιμάνι μας ποῦ μόνου τὸ κύμα τραγουδαὶ καὶ σιγοντάρει ὁ φανὸς του, ποῦ τὸ συντροφεύει στὶς ἀντάρες τῆς νύχτας, ἦρθε ἡ κίνηση, τὸ τραγοῦδι, ἡ ζωῆ. Πόσες ψυχὲς τὸν περιμένουν. Ὅλες μονολογοῦν καρδι-

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΕΤΗ

*Ἀφιερωμένο στὴ διαλεχτὴ διανοούμενη κ. Βαρβάρα Θεοδωροπούλου - Λιβραδ, ποῦ τόσο ἐπάξια φέρνει τὸν τίτλο τῆς «Μάνας τοῦ Στρατιώτῃ».

Στεκόμαστε εὐλαβικά μπρὸς σου γλυ-
[καὶ μητέρα,
μπροστὰ σὲ σένα, ὦ τρανή, αἰθέρια
[Ἑλληνίδα.
Ἐδῶσες δλη τὴν ψυχὴ στὴ Γαλανή
[Πατρίδα
καὶ ζεῖς κοντὰ, πολὺ κοντὰ σ' αὐτὴ
[νύχτα καὶ μέρα.
Μοιράζεσαι τοὺς πόνους τῆς, γεύσαι
[κάθε λύπη,
μὰ καὶ τῆς δόξας τὸ κλωνι μαζὶ σὰς
[σιφανώνει.
Ἡ νίκη ἀπαλόρχεται κι' ἀντάρα σὰς
[σιμώνει
μ' ἀπέραντο χαμόγελο, γεμάτη καρ-
[διοχέτι
ἀπ' τὴν ἀνείπωτη χαρὰ. Στὰ σκόπια
[μέσα ψάχνει
κι' ἀγκαλιασμένες σὰς ὄρωει—ὦ θεῖα
[λεοφάνεια.—
Φῶς ρίχνει θεοστάλαχτο ἀπ' τὰ γαλά-
[ζια οὐράνια
καὶ τὸ κατάσπρο χέρι τῆς, Σὰς βάζει
[τὸ στεφάνι
τῆς δάφνης. Νίκη καὶ τμὴ καὶ μύριες
[δόξες ταῖρια,
γύρω ἀπ' τὴ Μάνα τοῦ Στρατοῦ κι'
[ἀπ' τὴν Ἑλλάδα γύρω,
Ἄγγέλων θεῖες ψαλμοῦδιες, ἀρώματ'
[ἀπὸ μύρο,
κι' ὁ ἥλιος λαμπροφώτιστος, χαρού-
[μενα τ' ἀστέρια.
Ἡ δάφνη θάναυ ἀμαραντὴ στὸ κῶλι-
[σμα τῶν χρόνων
κι' ἀπίθανη ἡ δόξα Σου, ἀσβροση
[ἀπ' τὴ σκέψη;
Γιὰ Σένανε ἡ θύμηση ποῖε δὲ θὰ
[στερέψη
καὶ θάναυ πάντα δίπλα Σου στὸ διάβα
[τῶν αἰώνων.

ΜΑΚΗΣ ΔΟΓΚΑΣ

ἔγαλτες δεήσεις, γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι τῶν πόθων τους.

Ἄρχισε τὸ ξεφόρτωμα τῆς πραγματίας του κι' ὁ λιμενάρχης μας — ἀξιωματοῦχος, παλῆς πολεμιστῆς — πηγαίνουρχει πέρα ὄωθε, ὄλοένα φωνάζοντας. Τάχα ἄγρια. Ὅλοι μας ὅμως ξαίρουμε ὅτι εἶναι... ἀγαθόψυχο.

Κι' ἡ εὐχάριστη ἱστορία ἐξακολουθεῖ σὰν ἡμερήσια τακτικὸ πρόγραμμα. Ἐρχεται, φεύγει, ξανάρχεται.

Ὅλοι δὲ βλέποντὰς τὸ ἔτσι μὰς φέρνει στὸ νοῦ μῖα στιγμὴ ἄλλη μῖα στιγμὴ μὲ τὸση ὕψηλὴ σημασία γιὰ μὰς κι' ἐπομένως γιὰ τὴν πατρίδα μας δλη, ἐκείνη π' ὅταν χαρούμενο — γιὰ τὴν μῖα μῖα ἔφερε δὲν μιλοῦσε ἀπ' τὴ μεγάλου τὸ στενοχώρια καὶ τὴν ντροπὴ — παίρνοντὰς μας στ' ἀκούραστα φτερούγια του γιὰ κεί ποῦ εἶναι ὁ σκοπός, ὁ προορισμός, τὸ καθήκον μας.

ΝΤΙΝΟΣ ΛΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ

Εάν πάρουμε να διαβάσουμε μια εφημερίδα για να δούμε τα νέα της, θα ξαναθυμηθούμε το χρώς που έχουμε

Σήμερα είναι εύκολο πράγμα να τυπωθεί μια εφημερίδα ή ένα βιβλίο. Μά κάποτε κανέναν να σκεφθεί πως φθάσαμε στην τελειότητα;

Ας διατρέξουμε μαζί όλους τους μεταβατικούς σταθμούς από τα πρώτα χρόνια της αργένης καταστάσεως και να φθάσουμε στην σημερινή.

Πολύ παλιά οι πρώτοι άνθρωποι για γραφή μεταχειρίστηκαν τον πάπυρο ο οποίος άφθοιωσε στις όχθες του Νείλου. Αυτό το φυτό είχε ένα σκληρό εξωτερικό φλοιό και το εσωτερικό του ήταν παχύ και σαρκώδες. Μεταξύ του υπήρχαν στρώματα από λεπτές ίνες που σχημάτιζαν ένα είδος μεμβράνης περίπου είκοσι. Οι μεμβράνες αυτές απεχωρίζονταν κόβοντας κατά μήκος και τοποθετούντο ή μία ξεχωριστά δέπια στην άλλη, σε μια επίπεδη επιφάνεια, στο ίδιο μέγεθος στο φύλλο του χαρτιού που χρειαζόνταν. Αφού τή λευκαίνανε στον ήλιο το προϊόν στρώμα το ύγραίνανε είτε με νερό είτε με μια κόλλα ειδική. Πάνω απ' αυτά ένα δεύτερο στρώμα από άλλες ουσίες, σταυρωτά. Πιέζαν τότε τα δύο στρώματα και η επιφάνειά τους γίνονταν λεία. Όλα αυτά γίνονταν με μια πέτρα. Έτσι ο πάπυρος ήταν έτοιμος.

Διά πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε γύρω από 3700 π. Χ. Οι Ρωμαίοι κατασκεύαζαν χαρτί και από φλοιούς άλλων δένδρων. Από το Λατινικό όνομα που έτσι ονομάζονταν ο εσωτερικός φλοιός, βγήκε η λέξις βιβλίο όπως επίσης και από τους Έλληνες οι οποίοι ονόμαζον τον χαρτίνον κάλαμον ΒΙΒΛΙΟΝ.

Γύρω από το 200 π. Χ. από κατεργασμένα δέρματα φτιάξαν την πρώτη γερμανική. Όλα αυτά στην Δύση. Εκεί η γραφή γίνονταν με τα πό πάνω μέσα με καί με ταμπέλες αλειμένες με κερί. Οι ταμπέλες ήταν ξύλινες ή μεταλλικές.

Στην Ανατολή οι Κινέζοι πολύ καιρό πριν είχαν φτιάξει χαρτί από μπαμπάκι. Κάναν και αυτοί όλη την εργασία που χρειαζόνταν. Κτυπούσαν τους βαμβακένιους ίστους ενώ ήταν ακόμα μαλακοί από το βράσιμο μέσα σ' ένα καμίνι, μέχρις ότου αποκτούσαν μια λευκή πάστα, την οποίαν ξέραναν σε καλούπια από ζαχαροκόλλιο. Δεν πέρασε πολύς καιρός και η χρησιμοποίηση αυτού του είδους γάστου—του κατασκευασμένου από μπαμπάκι—επιπλώθηκε και στην Ευρώπη.

Δεν είναι εξακριβωμένο πότε για πρώτη φορά κατασκευάστηκε χαρτί από κουρέλια. Έπειδή μέχρι τον 15ον αιώνα δεν είχε ανακαλυφθεί η τύπωση και επειδή φυσικά δεν υπήρχαν μεγάλες απαιτήσεις, δεν είχαν κατορθώσει να κατασκευάσουν λευκόν χάρτιο. Μεταξύ των Ουγενότων προσφύγων (Γάλ-

λων 1685) που κατέφυγον στην Αγγλία, υπήρχαν πολλοί επιδέξιοι τεχνίται χαρτιού. Από τότε και μπρός η Αγγλία έγινε χαρτοπαραγωγική χώρα. Έτσι σγά-σγά αδέξθησαν τα εργοστάσια χάρτου. Τα κουρέλια δεν φθάνανε για την συνέχισιν της παραγωγής.

Το 1765 ένας Γερμανός δημοσίευσε ένα βιβλίο που είχε πολλά δείγματα χαρτιού (πενήντα τον αριθμό) κατασκευασμένα από φυτά. Το βιβλίο αυτό βρίσκεται ακόμα στο Βρετανικό Μουσείο. Όμως ακόμα δεν ήταν δυνατόν από τις ουσίες αυτές να κατασκευασθεί λευκός χάρτης. Κάποιος γημικός επί τλους βρήκε ένα τρόπο σά άσπρίζουν τα όλικά χωρίς να προξενούσε καμιά βλάβη. Από το 1860 κάποιος άγχυρο και ο ξύλιος πολύς χρησιμοποιήθηκε εύρητα, είτε μόνα, είτε ανάμικτα με κουρέλια, για την κατασκευή χάρτου.

Τώρα η χρησιμοποίηση του γάρτου για τις εφημερίδες γίνεται καθ' ολοκληρίαν από ξύλινο πολύ. Είναι αλήθεια ότι στην αρχή οι τυπογράφοι άσπνήσαν να το χρησιμοποιήσουν. Άπειδή όμως ότι τόσο είναι το πλέον καλλίτερο και άπαραίτητο για την κατασκευή μιας εφημερίδας. Και αυτό επειδή άπυτυπώνεται το μελάτι πιο καλά από όλα άλλα είδη. Έχουν όμως ένα ελάτωμα. Τα μεμβρανώδη φύλλα που είναι από ξύλινο πολύ χάνουν το χρώμα τους και παρακιάζουν πολύ γρήγορα.

Σήμερα το χαρτί είναι το κοινότερο όλικό που χρησιμοποιείται για τύπωση και γραφή. Η χρήση της πεναυπνής συναντάται μόνον για κάτι νομίμους τύπους, δηλαδή για διπλώματα, για πιστοποιητικά και για έγγραφα επίσημης χροιάς.

Από το χαρτί έχουμε ακόμα πολλά άλλα χρήσιμα πράγματα. Νά: Μπορούμε να κατασκευάσουμε κουρτίνες ταπετασιές, καλάρια, βαρέλια, κολλάρα και πολλά άλλα που για να τα γράψω κανείς θα θέλη δυό δλόκληρες σελίδες.

Χιλιάδες κόσμος σήμερα κινείται γύρω από το χαρτί και ζούν από όλες αυτές τις ένοασίες. Δηλαδή σε ένοασία, σε τυπογραφεία, σε βιβλιοπωλεία, σε βιβλιοδετεία κλπ.

ΣΠ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΔΙ' ΕΓΚΕΝΤΡΙΣΜΟΥ

Υπάρχουν πολλά είδη έμβολιασμών δι' έγκεντρισμό (δπως π. χ. ο γεφυρωτός έγκεντρισμός, ο ύπόφλοιος Έ επί άκόπου ύποκειμένου, ύπόφλοιος έγκεντρισμός επί κομμένου ύποκειμένου, έγκεντρισμός δι' δλοκλήρου οσχισμής επί κομμένου ύποκειμένου κ' άλλοι). Διαλέξα όμως τον άγγλικό διότι είναι ο

έχρηστος και περισσότερο διαδεδομένος. Ο έμβολιασμός αυτός γίνεται τον μέσα σε κλειστό χώρο γι' αυτό τον ονομάζουν και έπιτραπέζιο, έφαρμόζεται δε εις όλα τα δέντρα τα πολλαπλασιαζόμενα εις τα φυτώρια, ιδιαίτερα στην μηλιά, άπιδιά και στην άμπελο. Στην άμπελο έφαρμόζεται άποκλειστικά επί των μοσχευμάτων της. Ως έμβόλιον (!) χρησιμοποιούμε ένα κομμάτι μέσης ανάπτυξεως έτησιου βλοστού. Συνήθως το ύποκειμένο (!) δε μπορεί να είναι η δενδρόλλιο με την ρίζα του, η κομμάτι ρίζας, η μόσχευμα.

Το μήκος των έμβολίων είναι από 5

—15 εκ. Το έμβόλιον και το ύποκειμενον κόπτονται στις βάσεις των με το μαχαίρα: έμβολιασμού λοξά κατά την αυτήν γωνία άλλ' αντίθετα, όπως δείχνει το (α) σχήμα. Τις δύο αυτές επιφάνειες τομής τις σχιζουμε λοξά προς το κέντρο και σε βάθος ίσων προς το 1/6 του μήκους της τομής.

Έφαρμόζουμε τις δυό τομές και πιέζουμε κατ' αντίθετη φορά το ύποκειμενο και το έμβόλιον μέχρις ότου οι γλωσσίδες που δημιουργήθηκαν με το σχισμο τοποθετηθούν στις αντίστοιχες σχισμές όπως φαίνεται στο σχήμα (β). Κατόπιν δένεται το έμβόλιον και στρωματούται—μέχρι την ήμερα που θα το φυτέψουμε—σε ύγρη άμμο.

Αν το ύποκειμενο έχει μεγαλύτερη διάμετρο από το έμβόλιον τότε οι γωνίες των τομών θα είναι διαφορετικές και σε τρόπο τέτοιο ώστε να μπορέσει να γίνει έπαφή μεταξύ των δύο. Όταν η διάμετρος του ύποκειμένου είναι 2,5 φορές τουλάχιστον μεγαλύτερη του έμβολίου τότε μπορούμε να τοποθετήσουμε επί της τομής του ύποκειμένου 2 έμβόλια. Η τοποθέτηση πρέπει όμως να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να έρχονται σ' έπαφή τουλάχιστο τα έξωτερικά των μέρη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΙΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

(1) Ύποκειμενο λέγουμε το δένδρο που πρόκειται να έμβολιασούμε.

(2) Έμβόλιον λέγουμε το μόσχευμα με το όποιον έμβολιάζουμε το ύποκειμενον.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΑΣ ΗΡΘΕΣ

«Αφιερωμένο στη Σεβαστή
«Μάννα του Στρατιώτη».

Σάν κρινοδόχτυλη αγωγή της θεϊκής μας
[πλάσης
Τό λυτρωμένο «είλω» μας, Μάννα μας,
[ν' άγκαλιάσης
"Ηρθες!, ψηλά απ' τις θρυλικές βουνο-
[κορφές μας, Μάννα,
Με θρονιασμένη μέσα σου γλυκόλαλη
[καμπάνα.
"Ανάκρουμα κι' ό ήχος της στής νιό-
[της μας τά στήθια.
Νύχτα μās ήρθες, ξαφνικά, μητέρα μας
[γλυκειά.
Νά μās σκορπίσης θεϊκό βάλασμο στην
[καρδιά.
"Απ' τούς λεβέντες τών βουνών, χαιρε-
[τιμού μās φέρνεις,
Την ώρα την αγάπη τους π' άπλόχερα
[την σπίνεις.
Ο Μητρικός ό κόρφος σου δέν έκλεισε
[στ' αλήθεια!
"Υμνους θά πλέξωμε κι' έμεις, καρδιά-
[βγαλίτα τραγούδια
Σέ σέ συμβολισμέ τραπέ! Της νιάτης
[μας λουλούδια,
Την ώρα αότη που στην ψυχή κλείνουμε
[την 'Ελλάδα,
Ρόδα λευκά κι' ολόδροσα με 'Ελληνική
[φρεσκάδα
"Αιτάμα με την φλόγα μας, σάν πρώτα
[θεριεμένη
Την Μάννα θά στολίωμε· κι' απ' όπου
[θά διαβαίνη
"Ιως - νά λήη - παληότερα νά φται-
[ξαμε κι' έμεις.
"Ωρμοι τώρα στην ψυχή και στην καρ-
[διά κανείς
Την αγία την πατρίδα μας, δέν θά μο-
[ρλήνη Σλαβός.
"Ο "Ελληνας δέν έζησε κι' ούτε θά ζή-
[ση σκλάβος.
Μαύρα φουσατά ληστρικά ληστεύουν
[την Πατρίδα,
Μά τά ντουφέκια μας ξανά, την λιμα-
[σμένη άκρίδα
"Απ' την παρθένα μας την γή, θά διώ-
[ξουν· κι' ή όρμη μας
Θά γινή λαύρα Πύρινη και κάστρο τό
[κορμί μας
Νά μην περάση κι' ό δειλός, ό παντο-
[φθόρος Γούσηφ
Αυτά σου λέμε, Μάννα μας, τά λόγια·
[κι' ως τ' άκούσης
Διαλάλησέ τα στού βουνού πορν' άγρυ-
[πνοι 'Ακρίται.
Τό σύνθημά μας είναι αυτό: «Παιδες
[‘Ελλήνων "Ιτες!

Η ΣΥΓΧΩΡΕΣΗ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Πρόσταξε ό Σατανάς τό 'Ελληνόπουλο,
και τό έπλάνεψε, με τ' άτιμά του λόγια.
— Σάν θές, την εύτυχία για νά βρής
κοντά μου,

πήγαινε, πάρε, την καρδιά της Μάννας
σου

και ρίχτην νά τή φάνε τά σκυλιά μου.

‘Ο νιός απ' τή σκλησιά κατάκοπος,

κι' απ' τις ψευτιές του Σατανά συνε-
παρμένος,

Τό πρόσταγμά του πέρνοντας,

Στην Μάννα, την 'Ελλάδα άγριεμένος

χυμιά, και μπίγει, κοφτερό μαχαίρι ά-

λύπητα,

Στά σπλάχνα που τον είχαν αναθρέψει

Τραβείει την καρδιά της Μάννας του,

και πάει στού Σατανά, νά τον πιστέψη.

Μ' απ' την όρμη, — παραπατώντας —

έπεσε.

και ή καρδιά της Μάννας, ξεσπασμένη,

Στά λασπωμένα κύματα κυλώθηκε.

Κι' εκεί στή λάσπη κυλιόμενη

Λέει στού παιδί της στενάζοντας βραχνά.

— Σέ συγγυρώ άγόρι μου. Γίνε 'Ελλη-
νας Ξανά.

ΜΗΛΙΑΔΗΣ ΕΛ.

‘Υπολ)γός Πεζικού

(Διασκευή «Της Μάννας»
του Ρισπέν)

“ΣΤΗ ΜΑΝΝΑ ΜΑΣ,”

Μανούλα μου συχώραμε,
Πώς μουρχεται νά κλάψω,
γιατί δέν μουσείνε καιός
λόγια για Σέ νά γράψω.

Φοράς τό φωτιστέφανο,
— νά μās είσαι με' άγία —
τά λόγια μου 'νε φτωχικά,
ας γράψη ή 'Ιστορία.

“Εδώσες στην 'Ελλάδα μας,
ότ' είχες και δέν είχες,
γι' αυτό κι' έμεις σου κράζουμε,
«Μανούλα, καλώς ήλδες».

Στή Δόξα σου μεσουρανείς,
μά δσο ψηλά καιν φτάσης,
Μην λησιονείς που είμαστε,
ποτέ μην μās εσχάσης.
‘Η Σκέψις σου, ως είν' έδώ,
κοντά μας ως γυρίζει,
και φρόντισε νά φύγουμε
έδώ δέν μās αξίζει.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Σ' άλλους τόπους έχω πάει, σ' άλλα
[μέρη έχω γυρίσει,

σάν την κόρη την παιωρία με την δ-
[μορφή τή φύση,

κι' όσες πόλεις κι' όσα έθνη άγνωστα
και τροπικά,

σάν την κόρη του 'Ολύμπου με τό μά-
[τια τά γλυκά

δέν ξανάδα, σās τό λέω, σάν την όμορ-
[φη 'Ελλάδα!

Καρτερούσα ν' άρθη ή ώρα γογοτά-
[ξίδο καράθι,

Στην πατρίδα που δοξάσαν λεύτερη
[μαζύ και σκλάβοι

να με πάρη, νά σαλπάρη για την όμορ-
[φη Πατρίδα.

Σάν την όμορφη 'Ελλάδα πουθενά δέν
[ξανάειδα!

Την δοξάσαν στούς αιώνας θερμοπούλες
[Μαραθώνες,

την στολίσα με διαμάντια, Περικλής
[με Παρθενώνες

Την προστάτεψαν θεοί, πρώτη ή 'Αθηνά
[Παλλάδα

Δέν ξανάδα σās τό λέγω σάν την έν-
[δοξη 'Ελλάδα!

Με δαντελωτά άκρογιάλια και πευκό-
[φυτους τούς λάφους

με τριαντάφυλλα, ανεμώνες, και γαρό-
[φαλα στούς κόρφους

μοιάζει χρυσοπλουμιστή παρθένα που
[την ψάλλανε οι Μοῦσες

στούς ολόχρυσους αιώνας ή 'Ελλάδα,
[που τούς ζούσες.

Με τό κάλλος στούς ανθρώπους έδώκες
[μαζύ και φῶτα

κι' έδειξες τις όμορφιές σου, και τό
[πνεύμα ποδχες πρώτα

και περήφανα κρατώντας του πολιτι-
[σμού τή δάδα

βροντοφώναζαν τά έθνη: Ζήτω ή έν-
[δοξη 'Ελλάδα.

Μά σφικτά κρατῶς και πάλι εις τά γέ-
[ρα σου την δάδα

σχιζεις πρώτη Σῦ Μητέρα ζοφερά, πυ-
[κνά σκοτάδια

λευτεριά σ' όλους προστάσεις, ψάλλον-
[τάς την ζωηρά

‘Απ' τά κόκκαλα βγαλμένη τών 'Ελλή-
[νων τά ίερά.

ΚΟΚΚΙΝΗΣ Γ.

ΑΘ. ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Λογίας ΚΩΝΣΤ. Μ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ

ΠΑΤΗΡ ΑΝΘΙΜΟΣ

(Συνέχεια από την 2α σελίδα)

Άφου τόν έχτύπησαν απάνθρωπα, γιά να φανερώση τούς συμπολεμιστές του, χωρίς αυτός να μαρτυρήσῃ, τού έβγαλαν τὰ ράσα, τὰ έκαιαν ἔνα δέμα καὶ τὰ κάψανε. Ὑστερα τὸν έββαλαν νὰ σταθῇ στὴ μάνδρα τοῦ νεκροταφείου καὶ τὸ έκτελεστικὸ ἀπόσπασμα πήρε θέση ἀπέναντί του.

Αὐρῆθηκε, νὰ τοῦ δέσουν τὰ μάτια. Ἄντικρυσε ἀτρόμητα τούς μισητούς έχθρους, έκύτταζε νιά τελευταία φορὰ τούς Σκαλιανιώτες, συγκεντρωμένους μὲ τὴ βία πίσω ἀπὸ τὸ έκτελεστικὸ ἀπόσπασμα, καὶ δέχθηκε τὴν ὁμοβροντία τῶν Γερμανῶν φέλλοντας ἀτάραχα τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία γιά τὸν αὐτοῦ του.

Μόλις ἀκούστηκε ἡ ὁμοβροντία καὶ ὁ ἔθνομάρτυρας έπεσε, παγωμένοι ἀπὸ τὴ φρίκη οἱ Σκαλιανιώτες είδαν τὴν Ἑλενίτσα ἀνάμεσα τούς νὰ ξεσπᾷ σὲ τρομακτικὰ γέλια....

Ἡ ἀγνή Κρητικοπούλα εἶνε τρολλασθῆ!

Ι. ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΛΙΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 5)

δὲν ἦταν. Κι' ὅταν ἔφτασε στὴν Τεργέστη νὰ ἐπιβασθῇ γιά τὸ ἐθνεγερικὸ του ταξίδι στὴ σκλάβια Ἑλλιάδα, ἡ ἀστυνομία περικύκλωσε τὸ ξενοδοχεῖο του καὶ τὸν ἔπιασε. Ἡ Αὐστριακὴ μοναρχία τὸν ἔστειλε νὰ τὸν παραδώσῃ στὴν Τουρκία μαζὺ μὲ ἄλλους ἔφτα συντρόφους, ἄλλὰ τούς σταμάτησαν στὸ Βελιγράδι. Ἴσως γιὰ τὴ Τουρκία φοβήθηκε μὴ τούς λευτερώσῃ ὁ Πασβάνογλου. Στις 11 Ἰουνίου 1798, ὁ Ρήγας Φεράτος στραγγαλιστηκε μαζὺ μὲ τούς συντρόφους του.

Δὲν δειλάσῃ καθόλου. Πασίχαρος βάλισε πρὸς τὸ θάνατο σὸν τὸ Χριστὸ, γιὰ τὴν ἀφοσιωμένην ἐστὶν ἰδέα τῆς ἀλευθέρωσης ἀπὸ τὴν τυραννία. Τὸ εἶχε τραγουδήσει ὁ ἴδιος πρὶν ἀπὸ καιρὸ.

Ἦλιε μον νάσαι μαρτυρὴ
τὸ αἷμα ὡς τὴν σταλαγματῖα
γιὰ τὴν Πατρίδα χύνου.

Τὸ μαρτύριο κι' ὁ θάνατός του ὠφέλησε τὸ ἔθνος περισσότερὸ ἀπ' ὅσο κι' ὁ ἴδιος φαντάζονταν. Ἀμέσως ὁ πρωτομάρτυρας τῆς Λευτεριᾶς ἔγινε θρόλος πρὸς περικύκλωση ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ὅλες τίς μεριές τῆς Ἑλλάδας καὶ πείζε τὰ οὐρανοδωμένα μάγουλα τῶν σκλάβων μὲ χρυσὴν ἀλλάξια δάκρυα. Ὁ θάνατός του ἔδωσε ζωὴ στὴς μεγάλες ἰδέες τῆς φυλῆς καὶ ῥάγισε τὴν ἐπιτάφια πλάκα τοῦ ἔθνους. Παντοῦ πᾶ ἀπ' ὅπου περνοῦσε ὁ κατακτητὴς δὲ θάβλεπε παρὰ τὰ στραφτερὰ μάτια τῶν ἀδούλωντων σκλάβων, πρὸ ἀντιφύγγιζαν στὰ μαυράδια τούς τὴν εἰκόνα τοῦ Ρήγα, καθὼς κατέβαινε στὴν Ἑλλάδα μὲ τὴ σουραῖλια καὶ τ' ἄρματα του. Ὅλα ἀπὸ αὐτὰ πρὸς κατάσχεση ἡ ἀστυνομία κατὰ τὴ σύλληψή του. Ἔνα πλαγίανλο μὲ δύο ἄλλα πνευστὰ ὄργανα καὶ τὴν πιστόλα του μὲ τὸ ἀνατολίτικο μαχαίρι του. Μὰ στὸ δεξιὸ του ἀπαραίτητα καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα τὸν ἀυλοῦ μὲ τὸ ὁποῖο συνδύδευε τὸν ἐθνεγερικὸ σκοπὸ:

«Ὄς ποτε παλληγιᾶ θά ζοῦμε στὴ σκλαβιά...»

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

ΤΑ ΣΥΜΜΟΡΙΟΠΛΗΚΤΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 6)

τὸ βιβλίο καὶ ξεπνοῦν μὲ πατριωτικὰ τραγούδια. «Ἠρθάμε γιά νὰ μᾶς σώσετε! Εἰσαίτε μαινάδες μᾶς! μᾶς λένε». Πιστέψτε μᾶς κάνουμε ὅτι μπορούμε.

—Τὸ διατιολόγιον; ρωτῶ τὸν κ. προϊστάμενο.

—Ἄρκετὰ καλὸ. Γάλα μὲ Βιτάμ καὶ μαρμελάδα τὸ πρωῖ. Μαρμελάδα μὲ γάλα στὰ 10. Φαί τὸ μεσημέρι. Πατάτες ἢ ψᾶρι ἢ κρέας τοπὸ. Ἐν ὄλω, πέντε φορές τὴν ἡμέρα τρῶνε. Ψωμί 120 βράμια. Ναι, περνᾶνε καλὰ.

Μᾶς περιστοιχίζουν μερικοὶ πατσιρικοί.

—Στρατιώτης! λέει ἓνας ζωηρὰ. Ἄ, ἔχω κι' ἐγὼ τὸν ἀδελφὸ μου πρὸς πολεμᾶει τούς κατσαπλιάδες!

Ἔχει μῦτρα μάτια, λαμπερὰ. Περίπου 15 χρονῶν. Ἄπὸ ποῦ εἶσαι; τὸν ρωτᾶω.

—Ἄπ' τὸ Τσακνογιῶρι τῆς Κοζάνης. Λέγομαι Δαμιᾶνὸς Χριστοφορίδης κι' εἶμαι ἓνα μῆνα ἐδῶ.

—Πῶς σοῦ φαίνεται; Πῶς περνᾶς ἐδῶ; Εἶσαι εὐχαρισθημένος;

—Πολύ! ἐκεῖ, σὸς χωρὶς ἦρθαν οἱ συμμοριτες κι' ἄρπαξαν κάμποσα παιδάκια. Ἐνα βράδυ πεπατάγα με τὰ πόδια νὰ μὲ πάει ὁ πατέρας στὴν Κοζάνη, ὕστερα πήγα στὴ Θεομνίκη καὶ μετὰ ἐδῶ. Ἡ μητέρα μου γράφει νὰ μὴ στενοχωριέμαι. Ἐγὼ θέλω νὰ πάω στρστρωτής.

—Γιατί; γελῶ. —Γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ. Μᾶς κάψαν τὸ σπῖτι! Σκύθει τὸ κεφάλι. Ἐνα δάκρυ κυλάει στὸ μάγουλό του. Φεύγει ἀργὰ-ἀργά...

—Πόσες δασκάλες ὑπάρχουν; ρωτῶ.

—Ἐξὴ ἀπόσπασα τὸ Ὑπ. Παιδείας. Οἱ μικροὶ τίς ἀγαποῦν πάρα-πολύ.

—Θὰ πάμε ἀλλοιωτικὸ σπῖτια μᾶς, πετίετα ἓνας μικρούλης.

Γελάει χαρωπὰ. Πλῆν τοῦ, μιὰ μικρή. Ἄπὸ ποῦ εἶσαι; τὸν ρωτᾶω.

—Ἄπ' τὸ Ξυπόμωρο τῆς Φλώρινας. Πῆραν καὶ κοπέλλες καὶ φύγαμε νὰ μὴ μᾶς πάρουν. Εἶμαι 15 χρονῶν.

Χτυπάει τὸ κουδοῦνι. —Μάθημα, λέει ὁ κ. Παπαθανασίου.

Φεύγουν τραγουδώντας: «Τοῦ Μάρκου τὸ ποδάρι τὴν εἰδοξη μᾶς γῆ—δὲν θὰ πατήσῃ!»

Μὲ τὸν κ. προϊστάμενο γυρίζουμε τὴν κατσοκῆωση. Ὁ φωτορεπότοερ μᾶς τοσάδει φωτονασείες.

—Ἐδῶ τὸ ἀναρρωτήσιο μὸς δείχνει ὁ κ. Παπαθανασίου. Ἐδῶ τὸ ἐσπιατόριον. Τώρα θὰ ἰδρῶσουμε γιά τὰ κορίτσια ἐργαστηρίον ραπτικῆς καὶ οἰκορικῆς. Ἐχουν ζῆλο καὶ θὰ μάθουν.

—Ἐγετε ἠλεκτρικό; ρωτᾶω.

—Πῶς, κάθε σκηνὴ φωτίζεται.

Σιγά σιγά, ὁ περίπατος τελειώνει. Μένω κατὰπληκτος ἀπ' τὴν τελειότητα πρὸς ἀντίκρυσα. Σφίγγω θερια τὸ χέρι τοῦ προϊσταμένου καὶ τῶν βοηθῶν του καὶ φεύγω. Ἐπαίνους δὲν βοήκα νὰ τούς πῶ. Ὅσα μπόρεσα τᾶγραφα σ' αὐτέες τίς ἀράδες.

Θὰ θέλω νὰ τελειώσω, θέλω νὰ πῶ, πῶς ἐκεῖ πάνω γίνεται ἓνα μεγάλο ἔρ-

ΑΞΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 13)

κὲς φωνές καὶ ὑποσχέσεις τῶν ἀγαπημένων μου παιδιῶν, πρὸς ἐλπίσω νὰ γίνονταν πραγματικότητα... Στὴ βεβαιότητα αὐτὴ δακρῶζω καὶ θεωρῶ τὸν αὐτοῦ μου πολὺ εὐτυχομένο πρὸς κατῶφθωσα καὶ εἶμαι ἔστο καὶ νὰ λίγω καὶ ἔδωξα τὸ βραχνᾶ πρὸς μέδερονε, πῶς, μήπως ὁ ἔθνικός ζωντανὸς μᾶς κλυδῶτος χαθῆ...Εἶμαι πολὺ χαρούμενη πρὸς γνώρισα τὸ ἔργο σας καὶ πρὸς περῆφανη γιά τὴν στέγην σου. Μπρόβο σὲ ὅσες Μπρόβο στοὺς λαυκρούς συνηγάτες σας. Καὶ τὸ μεγαλύτερο Μπρόβο κρατῶ γιά τ' ἀληθινὰ Ἑλληνίδα τοῦ κλεινὸν τὸν Τάγμα γιά τὴν δύναμη τῆς ἀπολύτρωσῆς σου.

Χίλια εὐχαριστῶ γιά τὴν στοργὴν Σας, γιά τὴν στοργὴν τῶν παιδιῶν μου. Σὰν ἐπιστρέψω θὰ σᾶς ξαναἰλθῶ μὲ κάποιο δῶρο γιά τὸ Τάγμα σας.

Φιλῶ ἄλους μὲ λατρεία ἡ Μόνα σας

BARBARA ΘΕΟΔΩΡ.-ΛΙΒΑΔΑ

Αὐτέες εἶναι οἱ ἐντυπώσεις τῆς γιά τὸ Τάγμα μᾶς. Μὰ κι' οἱ δικές μᾶς ἐντυπώσεις, ἡ δικὴ μας πεποίθηση εἶναι ὅτι ἡ Βαρβάρη Θεοδοροπούλου-Λιβιδά εἶναι μιὰ ἀξία Ἑλληνίδα στὴν ὁποία ἴη Πατρίδα μᾶς χρυσᾶ πολλά.

ΜΑΚΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 20)

κὲς του πεποιθητικῆς ἐφ' ὅσον αὐτέες ὑποκατάκτον τὴ θεμέλια τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας. Μὰ... λέγει ὁ κομμουνιστὴς, ὅσοκα κρῆται εἶναι τὰ ἄλλα καὶ τέτοιαι μόρφωση δίνουν στοὺς λαὸ! Ἰσχυρισμὸς ὁ ὁποῖος ἀμέσως φαίνεται γελοῖος, γιὰ τὸ ὅσοκα αὐτὰ κρῆται ἡ ἐπιστήμη ἔχει πλῆθη εὐλευθεροία. Ἄλλως τὸ δὲν ἔλλειψαν κι' ἀπ' ἐκεῖ οἱ ὄλιγοὶ ἐπιστήμονες. Κι' αὐτέες ὁ Χαϊγκελ, ὁ ὁποῖος πλασάρισε στοὺς Ρώσους ὄλιγοὶ φιλοσόφους τὸν ὀλισθῶ, ἦταν μπουνοσοῦς.

Τὰ παραπάνω λέγω θὰ εἶναι ἱκανὰ νὰ πείσουν τὴν καθένα πῶς ἡ Θρησκεία, ἡ πίστι στοὺς θεοὺς ὄλες τίς ἀνέπειρες, εἶναι ἀναγκαία γιά τούς ἀνθρώπους, καὶ πῶς μπορούμε νὰ θρησκονόμῃμε χωρὶς τὸ φόβο νὰ μᾶς θεωρήσουν ὁπισθοδρομικοῦς, τὴν στυγὴν μάστιγα τοῦ ὀνομαστέος Γάλλος βιολόγος Καροῦλ συνιατὰ στοὺς ἀνθρώπους τὴν προσευχὴ, καὶ ὁ μεγάλος Ἑλβετικὸς ψυχίατρος Γιούγκι πορτίνετῖ στοὺς πελάτες του σὸν μοναδικὸ φάρμακο τὸν τόνωση τῆς πίστες στοὺς θεοὺς.

Γι' αὐτὸ κι' ἡ ἐπιστήμη εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα σύμφωνη μὲ τὴ Θρησκεία, γιὰ κι' ἡ τελευταία εἶναι κατὰ τὸ ἔμφωτο, τὸ φυσικὸ στὸν ἀνθρώπο, καὶ δὲν πρόκειται νὰ λείψῃ.

Τὰ βροντοφρονᾶνται κι' ὁ Πλοῦταρχος ἀπὸ τὰ βᾶθη τῶν αἰώνων. Ἐμπροστὲς νὰ βοηθῆ, λέγει, γυρίζοντας, καὶ πόλεις ἀνομιμᾶτους, ἀτειχίστους, ἀόικους, ἀβασιλεύτους, ἀνθρώπους, χωρὶς νομίματα, πόλιν ἔμοσι χωρὶς ἱερά, (ναοῦς καὶ βωμοῦς)—τέτοια εἶχαν τότε—δὲν εἶδε, κι' οὔτε θὰ ἰδῆ ποτε κανέναν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΤΕΛΟΣ

Κι'. Μεγάλω λοιπὸν τὸ εἶνε γιά ἄλους! Κι' οἱ μαινάδες τῶν παιδιῶν αὐτῶν, θὰ τούς εἶναι πάντοτε εὐγνωμόνες!

ΝΙΚ.

ΣΤ' ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΤΟΜΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Κρατώντας ψηλά την περήφανη σημαία του Β. Ναυτικού βρεθήκαμε στις αρχές του Μάρτη 1943 στο Τάρμπαν της Ν. Αφρικής, όπου θα επιβιβαζόμαστε στο υπερωκεάνειο «Αυτόκρατειρα του Καναδά» και θα πηγαίναμε στην Ν. Ορλεάνη της Βορ. Αμερικής προς παραλαβή και επάνδρωσις πολεμικών πλοίων. Η άφορητη ζέση της περιοχής εκείνης μάς είχε χαλάσει το κέφι και τη λαχτάρα πούχαμε να μπουμπάλουμε πάλι σε πολεμικά να συνεχίσουμε τον τίτανοιον αγώνα των ελευθέρων λαών έναντι των ευνάμενων του σκότους και της βίας. Πνιγόταν η ανάσα μας απ' τη μεγάλη θερμοκρασία και κάτι υποσυνείδητα στην καρδιά μας σώριαζε κακές προαιθήσεις.

Το μυαλό είχε στηλωθεί στα φαρδιά πλάτη της θάλασσας καθώς ξεκολλούσε το καράβι μας απ' το μωρογάιο. Για μία στιγμή πολύδουοι μελίσσι το ανθρώπινο φορτίο γέμισε τον αέρα με τα συνθήματα της λευτεριάς και του ξεσκαθωμού. Μαριόλα ή θάλασσα είχε μπη στην καρδιά μας και όλο μας σαγήνευε κι' όλο μας τραβούσε. Μα και ο κίνδυνος μάς κυνηγούσε πόδι-πόδι. Τραβούσαμε προς τα Νότια 'για ν' αποφύγουμε τις ακτές, όπου είχαν τα θαλάμια τους και παραμόνευαν τα έχθρικά ύποβρυχια. Βάζουμε πλώρη για τη Βραζιλία, μα γυρνάμε ξανά στο «Φριτάουμ» της Κ. Αφρικής να παραλάβουμε και άλλους επιβάτες. Μετά τον απόπλου μας από κει με διαρκείς αλλαγές πορείας ανοιγόμαστε στην πλατύστερη άπλωσις του Ατλαντικού οχεδόν παραπλέοντας τον Ισημερινόν που ή φλογερή του άναπνοή μάς παραλούσε. Οι αλλαγές πορείας γίνονται συχνότερες και αυτό μάς μεγαλώνει τη στενοχώρια, γιατί δεν υπάρχει πιά άμφιβολία πως πέσαμε σε κλοιό ύποβρυχιών. Τρεις χιλιάδες ψυχές είμαστε στο καράβι, άποστολές και γυναικόπαιδα, και τρεις χιλιάδες χτυποκάρδια σφίχναν την άγωνία στα δόντια. Μερόνυχτα μάς δέρνει ή μαύρη συλλογή, όπου στις 13 του Μάρτη τα μεσάνυχτα σε πλάτος 1ο και τώ Βόρειο 750 μίλια μακριά απ' την πλησιέστερη άκτή μάς συντυχαίνει τ' άνεπάντεχο. "Ένα δόντι φαρμακερό γώνεται στα σπλάχνα της «Αυτόκρατειρας του Καναδά» και την κάνει να σπαράζει από πόνο. Γέρνει σιγά-σιγά ή λεβέντησα τώ περήφανο κεφάλι της και από τώ σωθικό της βγαίνει βόγγος σκληρός και σπαραγμός μεγάλος. Θρήνοι και κοπετοί ξεχύνονται απ' τώ άγουροξυπνημένα γυναικόπαιδα. Όρμώμε σ' όλα τώ διαμερίσματα ν' άνεβάσουμε τούς επιβάτες και να τούς στηλώσουμε στα ποδάρια τους πού ό τρόμος τώ λύγιζε και τώ ξεβίδωνε. Η ελληνική άποστολή,

280 άξιωματικοί, ύπαξιωματικοί και ναύτες, πρώτοι στους πρώτους διαβρέθηκαν στο κατέβασμα των πλωτών μέσων, πού ό συνωστισμός και ή τραγική μοίρα δυσκόλευε τις κινήσεις τους. Οι τρελλαμένοι επιβάτες σάν άντίκρυζαν τη ράχη της θάλασσας να φωσφορίζη και να σαλεύουν με τώ φοβερό άστραποβόλημα τού ματιού τους οι μαύροι καταχνάδες τού πελάγου, τώ σκυλόφαρα, πούχαν πήξει γύρω μας, προτιμούσαν ν' ακολουθήσουν τώ πλοίο στον άπασο βυθό παρά να κομματιαστούν απ' τώ άνοιχτόστομα θεία. Μα ή έλπίδα, ό άχώριστος σύντροφος τού ταλαιπωρημένου ανθρώπου ώπλιζε με θάρρος τις ψυχές μερικών πού άποτολούσαν τώ ξέφρενο πήδημα στη θάλασσα. Έκεί άρχίζει ένας άγώνας έπικός.

Παλεύουμε άπεγνωσμένα με τώ σκυλόφαρα με κουπιά, με ξύλα και μ' ό,τι έλαχε στα χέρια μας. Πεισματωμένα τώ μεθόρικα γεννήματα της Κόλασης μάς ξεσκιζαν. Σε πολλές πλάτες φαίνονται ακόμα οι βαθιές χαρακιές, π' άνοιξαν τώ σουβλερά τους δόντια. Παρέκει ένα πόδι, ένα χέρι, κάποιο άπροσδιόριστο κομμάτι τού θύμιζε ένα θλιβερό άπομεινάρι τού διπλανού σου. Μέσα στη θανατερή αυτή γιγάντια πάλη ένας ρόχθος μακρόσυρτος σ' ένα μοιραίο ρούφημα μάς άποσπώ την προσοχή. Η πικροκαυτούσα ή θάλασσα άνοιξε τώ άνεγόρταγο στόμα της και κατάπιε τη λαβωμένη «Αυτόκρατειρα του Καναδά» αφήνοντας λίγους άφρους στεφάνωμα κείνων πού καταποντίστηκαν μαζί, για νά ξεραθή σε λίγο τόν άνίασιο δολοφόνο μας, πού μάς έρριξε μια περιφρονητική ματιά, πήρε λίγους μαζί τώ για πιστοποίηση της δράσεώς του και γάθηκε ξανά στα μαύρα βάθη.

Τώ πλωτά μέσα φορτωμένα ώς τώ μπουβια προφύλαξαν περίπου τούς μισούς επιβάτες. Μα τώ κακό δέ σταμάτησε. Τρία μερόνυχτα με στεγνωμένο λαβύργκι και βαρύγγωτο τώ στομάχι απ' την άσπια μέσα στη θερμόκαυτη ζώνη τού Ισημερινού άντίκρυσζε τώ γαμψώνωγο φάσμα τού θανάτου να πετά πάνω απ' τώ κεφάλια μας έτοιμο να μάς περιαδράξη. Σάν ό ήλιος έγεννε στη δύση αφήνοντας πού έντονες τις φωτεινές τώ άνταύγειες, ένας βόμβος μιάς άερακάτου μάς ξυπνώ και τώ σημάτά της, πώς θάθανον πλοία, άντιφέγγισαν στο ξυρισμένο πρόσωπό μας τή γαριά και την αναθάρρυνον. Την πέμπτη ήμέρα τού ναυαγίου διακρίνουμε τις έπιδοφόρες σιλουέτες ενός άντιτορπιλικού και δύο κορβελτών να φθάνουν παρήγοροι άγγελοι σ' άπελπισμένα θύματα. Παίρνουν πρώτα τώ γυναικόπαιδα πού έπέζησαν και έπειτα μαθαίνοντας την αυτοθυσία και

τόν ήρωισμό τών Έλλήνων καλούν αυτούς κατά προτίμησιν ν' άνεβούν πρώτοι.

Τώρα κάθε χώρα άριθμοί τούς έξαφανισθέντας της και ή δικιά μας πατρίδα βαρεί προσκλητήριο και μάς καλεί να δικαιολογήσουμε τούς 27 δικούς μας άπόντας. Τά τιμημένα κορμιά τους λικνίζονται μέσ' στα κοράλια και τώ μαργαριτάρια τού Ωκεανού, όπου οι ψυχές των έστησαν την κατοικία τους. Μείναν στα βάθη της θάλασσας για νά βγαίνουν με τ' άστρο της τραμουντάνας και να υφυρίζουν στην άρμυρη πνοή τού πελάγου πως γράφονται οι Ιστορίες.

Κάθε φορά πού θα περνούμε πάνω απ' τόν ύγρο τάφο τους θα μάς θυμίζουν οι αέρες σ' αυτή την πορεία πού πρέμει να χαράξουμε για τώ νικηφόρο ταξίδι της Λευτεριάς.

Γ. ΧΟΥΝΔΡΑΣ

ΕΠΑΙΝΟΙ

ΘΕΜΑ: "Έπαινος προς άξιωματικούς και όπλίτας Γ'. Τάγμ. Σκαπανέων.

Λαβών ύπ' όψιν την ως άνω άναφοράν τού Γ'. Τάγματος Σκαπανέων δι' ης δι' έράνου μεταξύ άξιωματικών και όπλιτών του όλως άυθορμήτως συνέλεξεν τώ ποσόν τών (8.110.960) όρχ. με τόν σκοπόν της διαθέσεώς του προς ένίσχυσιν τού «παιδιού τού μαχομένου».

ΕΠΑΙΝΩ

α) Τούς όπλίτας, διότι άνανήψαντες εκ τή πλάνης εις ήν τούς παρέουραν τώ άπατήλα και προδοτικά συνθήματα τών Σλαυκοκομμουνιστών έσπευσαν να ένισχύσωσι διά τού ύστερηματός των τας οικογενείας και τώ παιδι τού μαχομένου συναδέλφου των τόν όποιον έντός όλίγου θ' ακολουθήσωσιν άμιλλώμενοι εις τώ κατορθώματα και θυσίας ύπερ της άγωνιζομένης τόν έσχατον άγώνα φιλήτητος Πατρίδος.

β) Τούς άξιωματικούς διότι μαζί με τώ δύσκολον, τώ πλήρες πίστεως προς την Πατρίδα και έθνικώτατον έργον της διαφωτίσεως τών άνω όπλιτών όπερ νυχθημερόν διεξάγουσι μη φειδόμενοι κόπων και μόγθων προσέφερον εκ τού μικρού μισθού των την μεγίστην δυνατήν οικονομικήν ένίσχυσιν, όπερ τού παιδιού τού μαχομένου.

Γ. ΜΠΑΓΡΑΚΤΑΡΗΣ

Συν)ρχης

Διευθυντής Δ[ίσεως ΒΧΙ

Ό Τμηματάρχης ΒΧΙ(Ι)ΓΕΣ

Γ. ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Λογαγός Πυρκού

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

— Κομμουνιστάί επέχειρησαν να δολοφονήσουν την 1 Μαΐου τον ύπουργόν της Δικαιοσύνης Χρήστον Λαδά. 'Ο 'Υπουργός έτραυματίσθη βαρύτατα και τελικώς υπέκυψεν εις τό μοιραϊόν. 'Ο δραστής συνελήφθη. 'Αμέσως εκηρύχθη στρατιωτικός νόμος εις τας 'Αθήνας, τόν Πειραιά και όλόκληρον τήν περιοχήν τού Α' Σώματος Στρατού.

— Αί συνολικά άπώλειαί τών συμμοριτών εις τήν Ρούμελην άνέρχονται εις 1867 νεκρούς, παραδοθέντας και αιχμαλώτους και συνεχίζεται κατά τό πρώτον δεκαπενθέμερον του μηνός μέ γοργόν ρυθμόν ή ολοσχερής εκκαθάρισις τής περιοχής μέ νέας εκατοντάδας νεκρών και αιχμαλώτων.

— Εις τήν 'Αμερικήν επικρατεί γενικώς ή πεποίθησις ότι αί περιφανείς νίκαι τών έθνικόν δυνάμεων εις τήν Ρούμελην αποτελούν τό προσίμιόν τής όριστικής εκκαθαρίσεως τής χώρας από τήν μάστιγα του συμμοριτισμού.

— Κατά πληροφορίας του Γαλλικού Πρακτορείου ειδήσεων, ό ραδιοσταθμός του Μάρκου σχολιάζει ως εξής τήν δολοφονίαν του Λαδά: «'Η πράξις του νεαρού φονέως είναι πράξις δικαιοσύνης και τό ακατάβλητον θάρρος του πληροί θαυμασμό και ύπερφαναίαις δλους τοūs 'Ελληνας. Δέν θά λείψουν εις τας 'Αθήνας και τόν Πειραιά άλλοι νεαροί ήρωες, οι οποίοι να ακολουθήσουν τό παράδειγμα του γενναίου τών 'Αθηνών».

— Κατά πληροφορίας εκ Πράγας «2.000 'Ελληνοπαίδες, πολλοί εκ των οποίων είναι άσθενείς, πειναλίοι και ρακένδυτοι έφθασαν εις τήν Τσεχοσλοβακίαν».

— 'Ο κ. Γκρίσγουολντ άπαντών εις τας ψευδολογίας και συκοφαντίας του 'Αμερικανού άνταποκριτού Μπίγκαρντ έδηλώσεν ότι «ή 'Ελλάς δέν είναι άστυνομικόν κράτος».

— 'Απεκαλύφθη ότι οι συμμοριται κατά τήν παναλλήθειαν των εις Ρούμελην έστραγγάλισαν πολλάς δεκάδας βρεφών διά να μη προδοθούν από τας φωνάς των. Τά θύματα του φρικιαστικού αυτού έγκλήματος τών ληστών τά έφωτογράφησαν οι 'Αμερικανοί. 'Ανεκαλύφθησαν μεγάλοι άποθηκαι όπλων και τροφίμων.

— 'Ανεσχηματίσθη ή κυβέρνησις μέ νέους ύπουργούς: α) Φιλελευθέρου, 'Εφοδιασμού και Διανομών κ. Στ. Κωστόπουλον, 'Αεροπορίας, κ. 'Αν. Μπακάλαπασην, Δικαιοσύνης κ. Γ. Μελάν, 'Εθνικής Οικονομίας κ. Ι. Πολίτην και άνευ χαρτοφυλακίου παρά τω Πρωθυπουργω κ. Μ. Μαυρογορδάτον β) Λαϊκούς, 'Θρησκευμ. και Παιδείας κ. Δ. Βουρδούμπαν, Μεταφορών κ. Κ. Καραμανλήν, άνευ χαρτοφυλακίου μέ τήν διεύθυνσιν του ύφυπουργείου Τύπου και Πληροφοριών κ. Μ. Αλιανόν και Γεν. Διοικητήν Βορ. Ελλάδος κ. Κ. Κορόζον.

— 'Ο κ. Σοφούλης εις Θεσσαλονίκην ώμίλησεν εις μεγάλην συγκέντρωσιν των ένόπλων δυνάμεων. Προβλέπει ότι τα-

χέως θά συντριβή ό εσωτερικός έχθρός. «'Ευρισκόμεθα, ειπεν, εις τήν αρχήν πλέον του τέλους του άγώνος 'Η όρμησις θά γινή άστραπή και θά ξεκαθαρίση τήν ελληνικήν γήν από τό μόλυσμα».

— Εις χωρίον των Γρεβενών συμμοριται έσταύρωσαν μέ τήν κεφαλήν προς τά κάτω έναν Ιερέα και εκάρφωσαν εις τά δέντρα 8 ΜΑΥ.

— Αί εκτελέσεις των τελευταίων ήμερών μετά τήν δολοφονίαν του Λαδά ειχον δυσμενή άπήχησιν, επειδή οι άρμόδιοι παρέλειψαν να διαφωτίσουν εγκαίρως τήν διεθνή Κοινήν γνώμην.

— 8000 χρυσάί λίραι των κομμουνιστών κατεσχέθησαν υπό τής 'Αστυνομίας. 'Ενηργήθησαν συλλήψεις.

— 'Ο 'Αμερικανός δημοσιογράφος Τζώρτζ Πόλκ έδολοφονήθη κατά θηριώδη τρόπον εις Θεσσαλονίκην. — Εις Πατάδες έπεσαν 200 νεκροί συμμοριται και συνελήφθησαν 90 αιχμαλώτοι.

— Διά των άρτοποιειών θά εισπράττειται εισφορά 3.000 δρχ. κατά μήνα διά τας άπόρους οικογενείας των μαχομένων.

— 'Η βαλκανική 'Επιτροπή ζητεί να σταματήσιν τό παιδομάζωμα και να έπιστραφούν τά παιδιά.

— 'Εν 'Αθήνας εκτελέθησαν οι 34οι Πανελλήνιοι άγώνες άνδρών και 13οι γυναικόν. 'Ικανοποιητικά έπίδοσει έσημειώθησαν, ίδιως εις 3.000 και 10.000 μ. μέ νέας ελληνικάς έπίδοσεις.

— Κατά τας εις Ουάσιγκτων κρατούσας άπόψεις ή σοβιετική διαμαρτυρία διά τας εκτελέσεις άποδεικνύει ότι ή Μόσχα θεωρεί ώς νόμιμον τήν σημερινήν Κυβέρνησιν. 'Η μάχη της 'Ελλάδος έχει ήδη άπολοσθ ή διά τοūs Ρώσους.

— Εκ των στασιαστών του Α' Τάγματος Σκαπα-έων, πέντε καταδικάσθησαν εις θάνατον, άλλα κατόπιν προτάσεως τής ύπερασπίσεως τό δικαστήριον εξέφρασε παμψηφεί τήν εύχην διά τόν μερισμόν των ποινών.

— Τά έθνικά στρατεύματα εξέδιωξαν τοūs εισελθόντας εις Παραμυθίαν συμμοριτάς, οιτίνες φεύγοντες έπυρπόλησαν και έληψήλτησαν οίκιας και καταστήματα και παρέλαβον μεθ' έαυτών όμηρους.

— 'Ο 'Αθηναϊκός τόπος άπασχολεϊται έν έκτάσει μέ τήν έπίσκεψιν εις Μακρόνησον έπίσημων και αντιπροσώπων του τόπου και άποκαλοπτών τήν άλλθειαν καταρρίπτων τας άσυστάτους κομμουνιστικάς ψευδολογίας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

— 'Αγγέλλεται εκ Μελβούρνης ότι ό 'Αρχιεπίσκοπος τής Νέας 'Υόρκης Καρδινάλιος Σπέλμαν ευρισκόμενος έν Αυστραλία και όμιλήσας επ' ευκαιρία τής 100ής επέτειου τής έγκαταστάσεως τής Καθολικής 'Εκκλησίας έν Αυστραλία κατεδίκασε σφοδρώς τήν κομμουνιστικήν πολιτικήν και τήν άπαισίαν έπίδρασιν της έν τω κόσμω. «'Εφ' όσον ύφιστάται ό κομμουνισμός, ειπε, δέν είναι δυνατόν να ύπάρξη πραγματική άγαθοεργία και

καλωσύνη ή όποια άγει εις τήν κατανόησιν, μεταξύ των λαών». 'Ο 'Αμερικανός 'Αρχιεπίσκοπος παρέβαλε τό καθεστώς τής Σοβιετικής Ρωσίας προς καρκίνον ό όποιος καταστρέφει πάν ό, τι έγγίζει.

— 'Ο κ. Μπέβιν εκθέτων τήν πολιτικήν τής 'Αγγλιας επί των Διεθνών ζητημάτων έτόνισεν :

«'Θά παραμείνωμεν δικαιωματικώς εις τό Βερολίνον».

— 'Η Κολομβία διέκοψε τας σχέσεις της μέ τήν Σοβιετικήν 'Ενωσιν.

— 'Ο Σοβιετικός συνταγματάρχης Τασόγιεφ όστις διετέλεσε μέλος των ρωσικών δυνάμεων κατοχής εις τήν Γερμανίαν κατέφυγεν εις τήν Μεγάλην Βρετανίαν ώς πολιτικός φυγάς.

— Εις τό συνέδριον τής Χάγης ό κ. Τσώρτσιλ έτόνισεν ότι ή «'Ενωσις τής Εόρώπης άποτελεί ζωτικήν ανάγκην κατά τήν ζωφραν ταύτην ωραν από τον κομμουνιστικόν κίνδυνον».

— 'Ο κ. 'Είναούιν έξελέγη πρόεδρος τής 'Ιταλικής Δημοκρατίας. Ούτος είναι 75 έτών και διάσημος οικονομολόγος.

— Εις τήν Παλαιστίνη μετά τήν άποχώρησιν των 'Αγγλικών δυνάμεων οι 'Εβραίοι εκήρυξαν άνεξάρτητον τήν χώραν των μέ τήν όνομασίαν «Νέον Κράτος του 'Ισραήλ».

Μετά ταύτα οι 'Αραβες τοūs εκήρυξαν τον πόλεμον. Εις τά σύνορα και εις όλόκληρον τήν χώραν συνάπτονται σκληραι μάχαι μέ όλα τά σύγχρονα όπλα. 'Απειλείται διά καταστροφής ή Ιερά πόλις τής 'Ιερουσαλήμ.

— Κομμουνιστάί λιθοβόλησαν τήν πρεσβειαν μας εις Βιέννην. 'Ο 'Ελλην έπιτετραμμένος κ. Κινδόνης υπέβαλε έπίσημον διαμαρτυρίαν προς τήν Αυστριακήν Κυβέρνησιν.

— Εισέβαλον και Αιγυπτιακά Στρατεύματα εναντίον του 'Ιβραϊκού κράτους.

— 'Ο έν Ο.Η.Ε. έπίσημος άντιπρόσωπος των Σοβιετ 'Αντρέι Γκρομόκο άντεκατεστάθη υπό του 'Υφυπουργου των 'Εξωτερικών τής Σ. 'Ενώσεως Ζακόμπ Μαλίπ.

— Τόν 'Ιούνιον θά λάβουν χώραν μεγάλα ναυτικά γυμνάσια εις τήν Μεσόγειον υπό μεγάλης Ναυτικής μοίρας του 'Αμερ.' στόλου.

— Εις τήν διάσκεψιν του 'Εργατικού Κόμματος ό κ. Μπέβιν προσκαλεί τήν Σοβιετικήν Ρωσίαν να θέσπ τέρμα εις τήν έρυθράν δράσιν έν 'Ελλάδι. «'Αποτελει άναυδρον πράξιν έπειν ό έμφύλιος πόλεμος ως θργανον εξέτερικης πολιτικής εκ μέρος ένόσ οιουδήποτε άλλου Κράτους».

— 'Ο κ. Γκρίσγουολντ έδηλώσεν εις Νέαν 'Υόρκην, ότι θεωρεί βεβαίαν και σύntonον τήν νίκην του 'Ελληνικού Στρατού.

— 'Η Ρωσία ουτε και εις Τσεχοσλοβακίαν δέχεται έρευμαν μετά τό κομμουνιστικόν πραξικόπημα. 'Ησκησε τό 24ον βέτο.

— Κατελήφθη υπό των 'Αράβιον ή παλαιά πόλις τής 'Ιερουσαλήμ και έγινε δεκτή ή υπό του Ο.Η.Ε. προταθεισα 10ήμερος άνακωχή.

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Μάιος 1941. Στην ηπειρωτική Ελλάδα γραφεται ο δραματικός επίλογος του αθανάτου ελληνικού έπους.

Τα σιδηροφρακτα γερμανικά στίφη, παρακαμφαντα την αντίσταση των ελληνικών όχυρών της γραμμής Μεταξα, που αμύνονται άκόμη, κατακλύζουν την ιερή γη της Ελλάδος.

Οι Ιταλοί θλιβεροί κομπάρσοι, σαν άλλοι Σάντσι ενός θλιβερού Δόν-Κιχώτη διακαινούν κι' αύοι τα Ιστορικά ουνορα της Ελλάδος, ακολουθουντες εξ αποστάσεως τον υποχωρουντα δαφνοστεφή και νικηφόρο ελληνικό στρατο, προσδίοοντες με τά κοροφιερα τους την ευθυμη νότα, στην δραματική εικόνα που συνθέτει η αγριότης της γερμανικής στρατιωτικής μηχανής και τό ακαμπτου και ύπερφυανον μεγαλειον ενός Ιστορικού και ενουόξου λαού, του λαού της άθάνατης Ελλάδος.

Η ελληνική Κυβέρνησις μ' έπικεφαλής τον αιμνηστον Βασιλέα μας Γεωργιον τον Β', ύστερα από ένα διαγγελμα έγκαταλείπει τάς Αθήνας. Διά την ηρωική μεγαλόνησο Κρητη που μένει έλευθερη μέσα στα στα γαλαζία νερα του λιγαίου.

Έκει καίφευγει η ελληνική Κυβέρνησις συνεχίζουσα τον άγώνα και προπαρασκευάζουσα τό ξεσκάδωμα του Έθνους.

Μέσ' στα σχέδια του γερμανικού Έπιτελείου περιλαμβάνεται η πάσει θυσία κατάληψις της Κρήτης. Τούτο είναι γνωστόν στούς συμμάχους που θελουν νά διατηρήσουν τον έξαιρετικόν αυτόν προμαχώνα για την ύπεράσπισιν της Αιγύπτου και της διώουγος του Σουέζ.

Αλλά δυστυχώς με τά άλεπάλληλα πλήγματα που είχε δεχθεί στην πρώτη φάση του γιγαντιαίου άγώνος η σύμμαχος Άγγλία, δέν επέτρεψαν στην γηραιάν θαλασσοκράτειρα νά άποφασισή την προώπισιν της Κρήτης. Λόγοι άνώτεροι και γενικώτερης στρατηγικής πολιτικής έπέδωσαν την έγκατάλειψη της Κρήτης.

Αί άγγλικάι δυνάμεις μετεφέρθησαν σέ άλλα έξ ίσους έπίκαιρα στρατηγικά σημεία.

Η ηρωική μεγαλόνησος έγκαταλείπεται εις τάς ίδίαις της σχεδόν δυνάμεις. Μόνον κατόπιν έπιμόνου παρακλήσεως του ήρωικού και άδαιμάστου Κρητικού λαού παρέμειναν ελάχισια δυνάμεις Αυστραλών — Νεοζηλανδών και Άγγλων.

Μιά πρόχειρη άμυνα αρχίζει νά ώργανοϋνται. Ελάχισια πολεμικά μέσα υπάρχουν. Τά πρώτα μηνύματα φθάνουν από την Ηπειρωτική Ελλάδα, ότι αεροπορικά δυνάμεις συγκεντρώνονται εις τά αεροδρόμια Πελοποννήσου και Άττικής. Η έπίθεσις αναμένεται από στιγμή εις στιγμήν.

Η 5η ηρωική Μεραρχία Κρητών εφύρσκειται άπομονομένη και συμμερίζεται την τύχη του υπολοίπου ελληνικού λαού, στην ηπειρωτική Ελλάδα. Λίγοι τραυματία του Άλβανικού μετώπου και στρατιώτα παλαιών

κλάσεων μαζί με τάς άπομεινούσας συμμαχικάς δυνάμεις και λίγους νεοσυλλέκτους έκ της άλλης Ελλάδος άποτελούν τάς ενόπλιους δυνάμεις. Αύτεις θά δώσουν την κοσμοσυτοική αΜάχη της Κρήτης.

Μά η ψυχή δέν λυγίζει. Σύσσωμος ο Κρητικός λαός άποφασίζει ν' άντισταθί. Παλαιοί όπλαρχηγοί, βεβαιωνών των Ιστορικών άγώνων της Κρήτης ξαναζώνονται, άρματα και τό παμπάλαιο τετιμημένο καρνιοφυλλι, άποφασίζει ν' άντιμετωπίσει ως ίσος προς ίσον τά σύγχρονα όπλα του έχθρου. Γυναίκες κοπέλλες και παιδιά διαδραματίζουν κι' αυτά τον Ιστορικό τους ρόλο στην άκλόνητη άποφασισή του Κρητικού λαού ν' άντισταθί με όλες τις δυνάμεις και μ' όλα τά μέσα που διαθέτει.

21 ΜΑΪΟΥ 1941. Τά πρώτα σμήνη αεροπλάνων εμφανίζονται στον όρίζοντα. Σιγά-σιγά η γιγερική αεροπορική αμμάδα σκεπάει και καλύπτει όλόκληρο τον ουρανό της Μεγαλονήσου. Ένας τρομακτικός καταγλισμός πυρός συγκλονίζει έκ θεμελιών την Κρητική γη. Τά γερμανικά αεροπλάνα σκορπίζουν παν ού τον όλεθρο και τον θάνατο. Όλόκληρος η Κρήτη παραδίδεται στις φλόγες και μεταβάλλεται. σ' ένα άπέσσαντο πεδίο μάχης.

Βροχή έξαπολύοντες οι αεροπορικές βόμβες και μεταβάλλουν σέ τεράστιους κρατήρες και άμορφους σωρούς έρειπίων τά όμορφα και γραστροστηνικής σκοπιμότητος. Ακολουθεί η πτώσις των πρώτων άλεξιπτωτιστών. Αμέρητα και πολύωροια στιγματάκια πλασιώνουν των ούρανών που μεταβάλλονται, σιγά-σιγά σέ σκληρές και ανάλγητες μορφές σιδεροφρακτων γερμανών στρατιωτών. Τό πρώτο δέος διως διαδέγεται η σκληρά και άδυσώπητη άπόφασισ του Κρητικού λαού ν' άνωρισθί τον ύπερ πάντων άγώνα. Στην ώρα που έγενήθη ο Ξενίας-Ζεύς ούδέποτε ξένος Έτυχε σκληρότερας ύποδοχής!

Ανδρες, γυναίκες, παιδιά έξωρμούν και ρίπτονται με όλα τά μέσα που διαθέτουν εναντίον των από άέρος έπιδρομέων.

Κι' έτσι αρχίζει η πιο περιέργος, η πιο σκληρή κι. η πιο πολόνεκρος μάχη στην Ιστορία του Β' παγκόσμιου πολέμου. Οι άλεξιπτωτιστάι προτου άκούη πατήσουν την Κρητική γη φονεύονται στον άέρα και οι ελάχιστοι που γλυτώνουν φονεύονται όπου βρεθούν. Απειρα γερμανικά πτώματα σπώνουν την γη. Αφθονο πολεμικό ύλικό περιέργεται εις γείρας των ημετέρων. Με άφάνταστο ήρωισμό και άπερίγραπτο θάρρος ο Κρητικός λαός καταφέρει σκληρά πλήγματα, έπιφέρονται τεράστιες άπώλειες στον έχθρό. Μά και η δικές μας δέν είναι λίγες. Νέες γεωμανικές ενισχύσεις καταφθάνουν συνεχώς και εμπλέκονται εις τον άγώνα. Όλόκληρος ο γερμανικός αεροπορικός στόλος της Μεσογείου με τάς πλέον

επιλέκτους μονάδας άλεξιπτωτιστών διατίθενται στην Μάχη της Κρήτης.

Τά στούκας με τάς καθέτους έφορμήσεις των σιγούν τά όλίγα άντιαεροπορικά πυροβόλα και έτσι τό Μάλεμο ύστερα από σκληρές κι' αίματηρές μάχες και πολόνεκρες θυσες έκατέροθεν, περιέρχεται εις χείρας του έχθρου.

Υστερα με συνδεδυασμένες έπιθέσεις από ξηράς, άέρας και θαλάσσης η πόλις των Χανίων περιέρχεται εις χείρας του έχθρου. Αυτό ύπήρξε ένα από τά κύρια πλήγματα.

Η Κυβέρνησις έγκαταλείπει την Κρήτη μεταδαινουσα εις τό έξωτερον νά συνεχισθί τον άγώνα άπ' εκεί.

Η αντίστασις της Κρήτης αρχίζει νά κάμπτεται εμπρός στον όγκο του έχθρου και την παντελή έλλειψιν πυρομαχικών και τροφιμών.

Οι Γερμανοί άποπειρώνται τις πρώτες άποβιβάσεις που, τις ιληρώνουν με ύπερογον τιμημα εις τον ήρωϊκόν άγγλικόν στόλον.

Ελάχισια ναυτικά δυνάμεις όμως διαφεύγουσα κατορθώνουν νά άποβιβάσουν τά πρώτα μηχανοκίνητα Η Μάχη της Κρήτης, εις την όποιαν είχα την τιμή νά λάβω μέρος κι' έγώ ως διοικητής ούλαμου, είχε κριθή πλέον.

Είναι 29η Μαΐου, ένας μαύρος καπνός αναδίδεται από τους σωρούς των έρειπίων και ο ήλιος χλωμός ανάμεσα άπ' τις φλόγες, φωτίζει τό τραγικό θέαμα της μαρτυρικής νήσου. Αταφα πτώματα και σωρούς ουντριμμάτων και ένα άπέραντο νεκροταφείο καλύπτουν από την μιά άκρη ως την άλλη όλόκληρη τη Κρήτη.

Παντού ένας βουδός θρήνος και Έια άβάστακτο πένθος άπλώνεται. Η 29η Μαΐου ημέρα άποφράς δι' όλόκληρον τον Έλληνισμόν, ημέρα της έκπορθήσεως της Κωνσταντινουπόλεως υπό των Τούρκων τό 1453 διά μίαν άκόμη φορά, άποτελεί θλιβεράν ήμερομηνίαν ενός έκ των πλέον θλιβερών γεγονότων του Έλληνισμού, της όλοσχερούς καταλήψεως της Ελλάδος υπό των Γερμανών.

Μά η Μάχη της Κρήτης έκτός από τό ήρωϊκό στοιχείο της άποτελεί και στρατιωτικόν γεγονός ύψιστης σημασίας. Απετέλεσε την τελευταίαν έπιχειρησιν των δι' άλεξιπτωτιστών καταλήψεως στρατιωτικών σημειών υπό του γερμανικού στρατού καί έβωσε τον χρόνον της παρασκευής των συμμάχων.

Η Μάχη της Κρήτης άποτελεί έναν Ιστορικόν σταθμόν.

Θά διδάσκη τους έπερχομένους και θά άποτελή τό Έθνικόν σύμβολον μαζί με τό όλοκαύτωμα του Άρκαδίου θά σελαγίζουν με τάς δέλτους της παγκοσμίου Ιστορίας ως ύπέροχα παραδείγματα της ψυχικής άλκής και ήρωϊσμού ενός λαού.

Δικαίως έπομένως η Μάχη της Κρήτης έπροκάλεσε τον θαυμασμόν και αυτόν των έχθρών μας, χαρακτηρισθείσα ως η ένδοξότερα και περιεργότερα Μάχη του Κόσμου.

ΔΡΟΣΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Έφ. άνθ) γός πεζ.

